

Műholdas tevékenységek az OMSZ-ban

Kocsis Zsófia
Távérzékelési Osztály

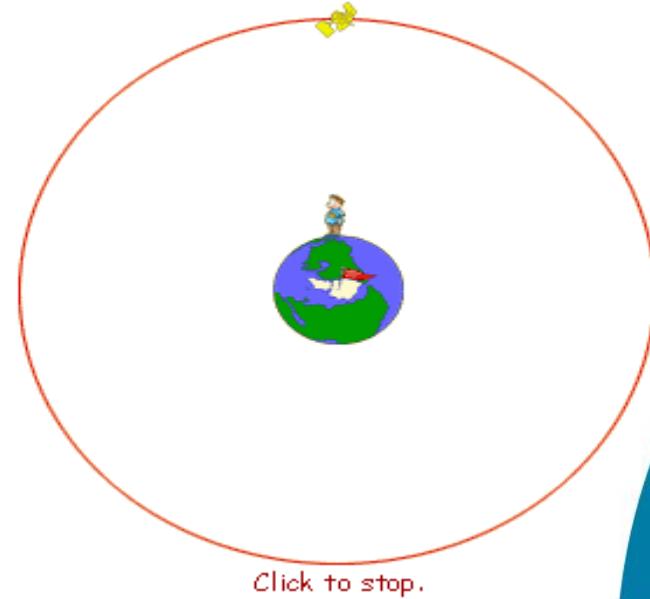
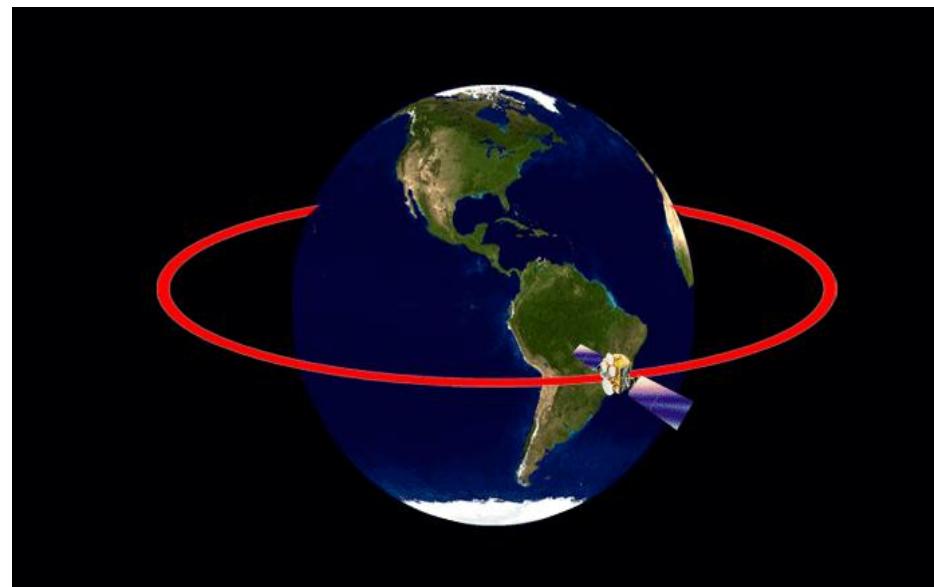
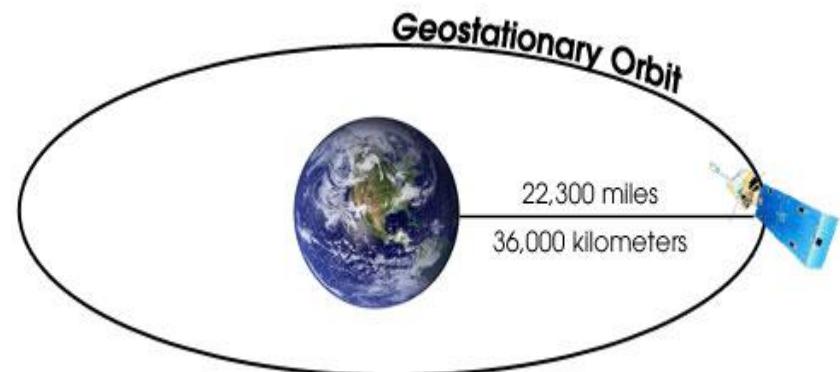
Milyen meteorológiai műholdpályákat ismertek?

- Parabolikus
- Medium Earth Orbit (MEO)
- Geostacionárius (GEO)
- Kvázi-poláris / LEO – Low Earth Orbit
- Elliptikus

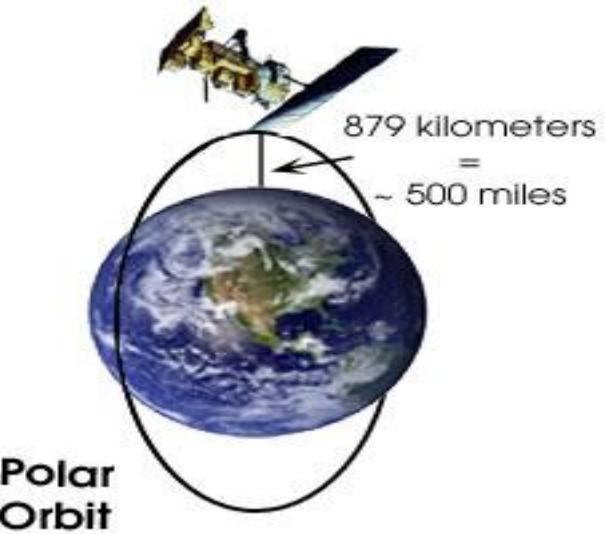
Meteorológiai műholdak pályái

- Geostacionárius pálya (GEO)
- Kb. 36 ezer km
- Folyamatos mérés adott (állandó) helyről -15/5 perces időbeli felbontás

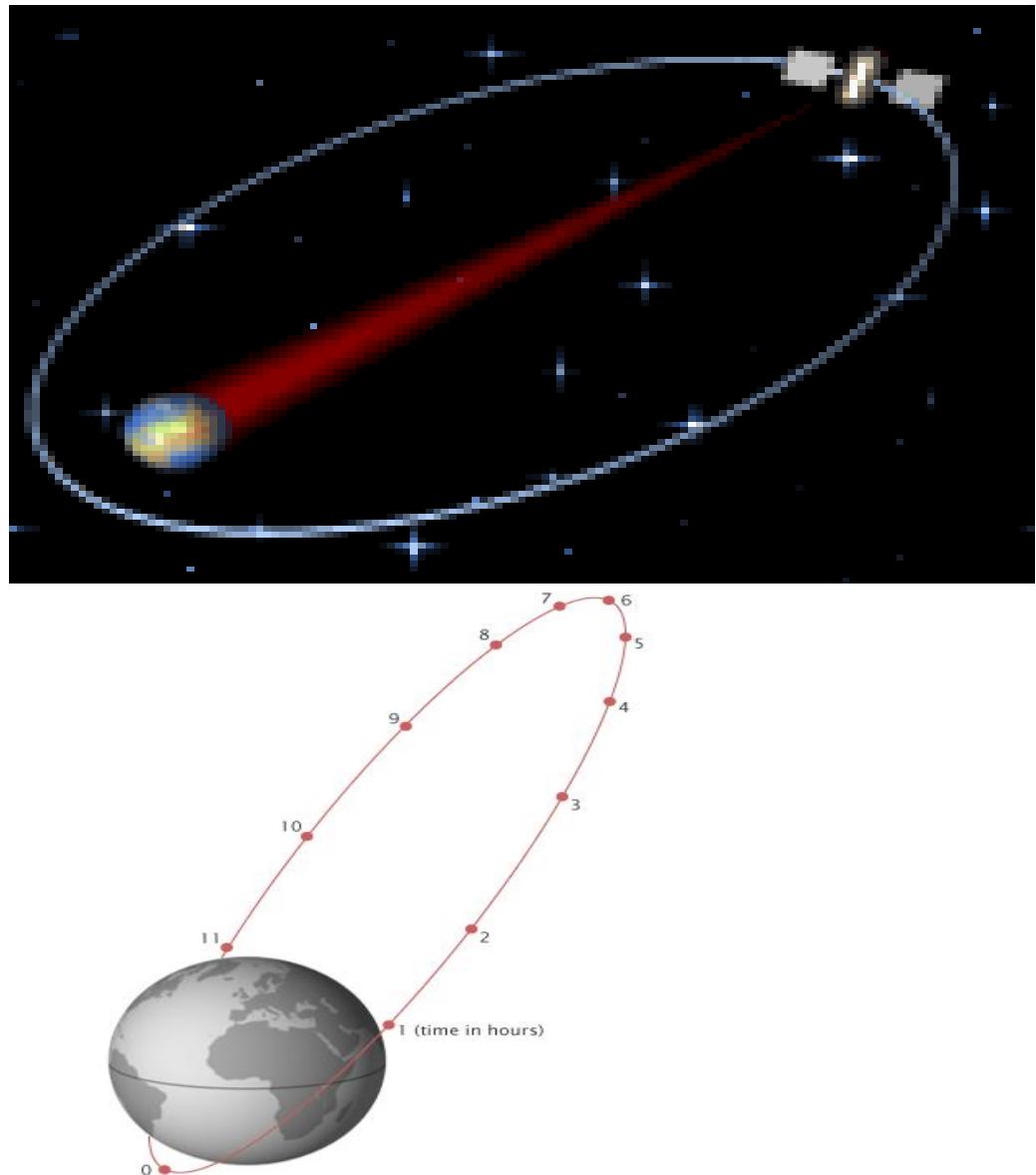
Meteorológiai műholdak pályái

- Kvázipoláris pálya (LEO):
- Kb. 800-900 km
- Föld körüli keringéssel teljes lefedettség – közepes szélességeken kb. 12 óra az időbeli felbontása

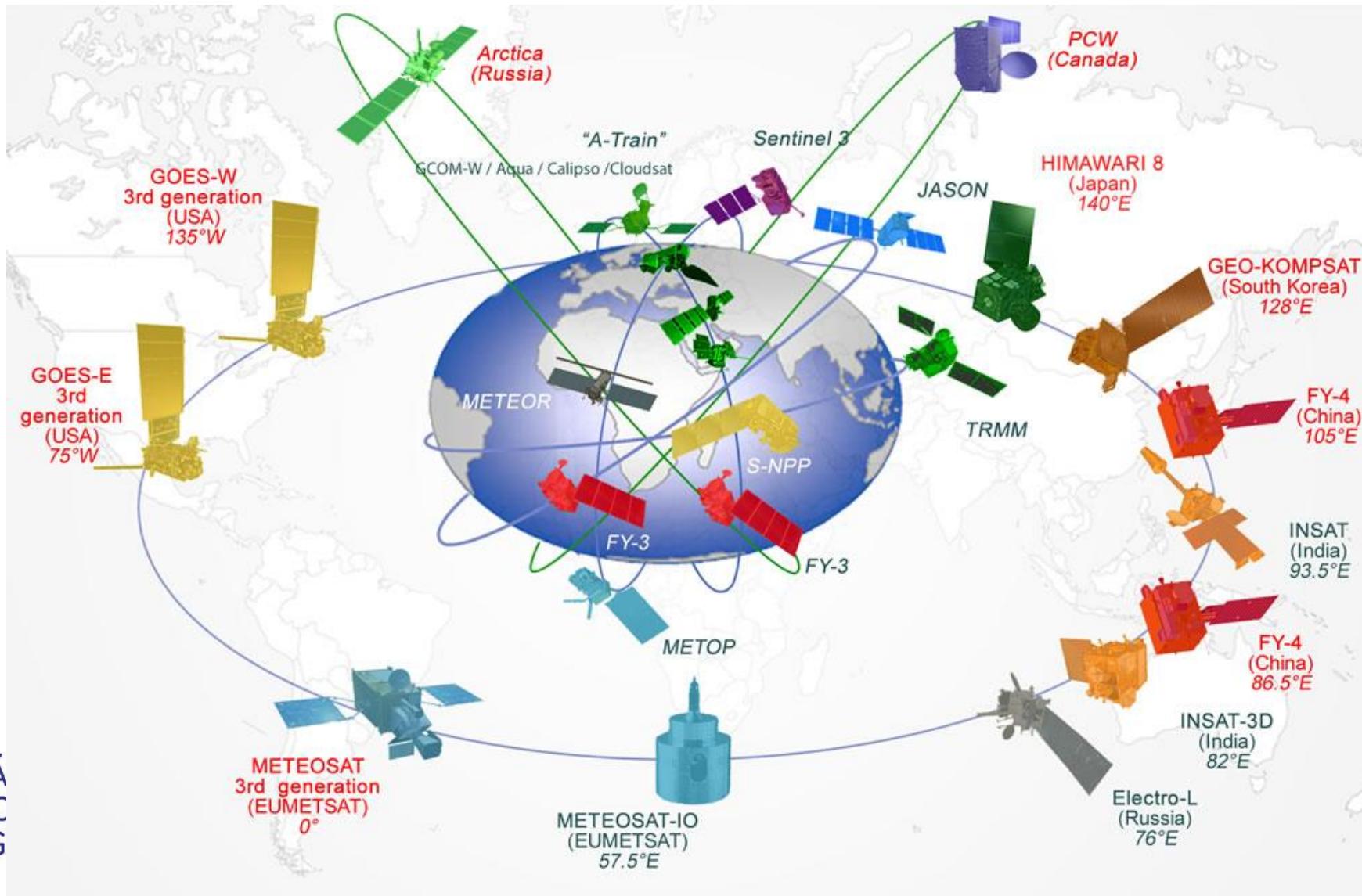
Új meteorológiai műhold pálya

- Molniya pálya (HEO):
- Kb. 40 000 km
- Elipszis alakú
- A poláris területekről ad időben gyakori felbontású képet.

Meteorológiai műholdak rendszere

Modern meteorológia műholdak nélkül már elképzelhetetlen
Globális megfigyelés szükséges (déli félteke, óceánok)

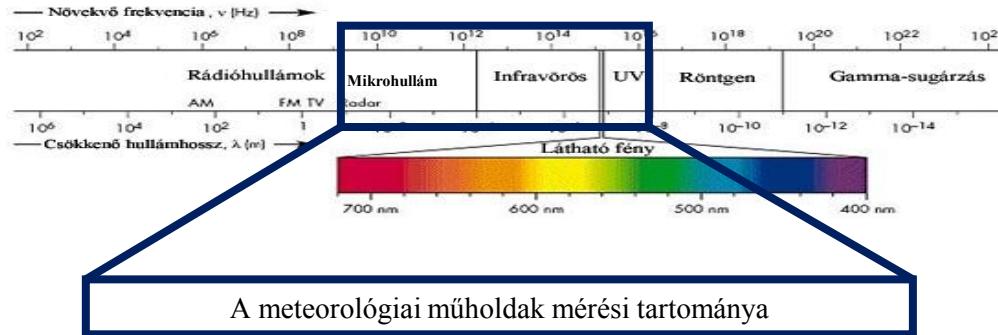
Mit mérnek a műholdak?

- hőmérsékletet
- sugárzást
- felhőmennyiséget

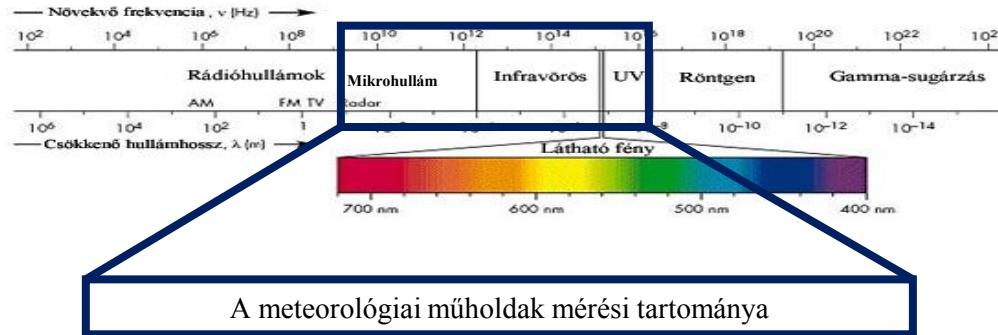
Műszerek

Az elektromágneses spektrum
meghatározott tartományában mérnek.

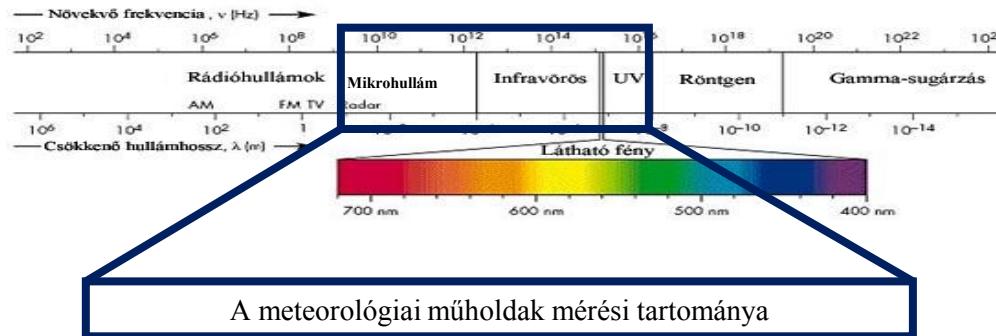
Műszerek

Az elektromágneses spektrum
meghatározott tartományában mérnek.

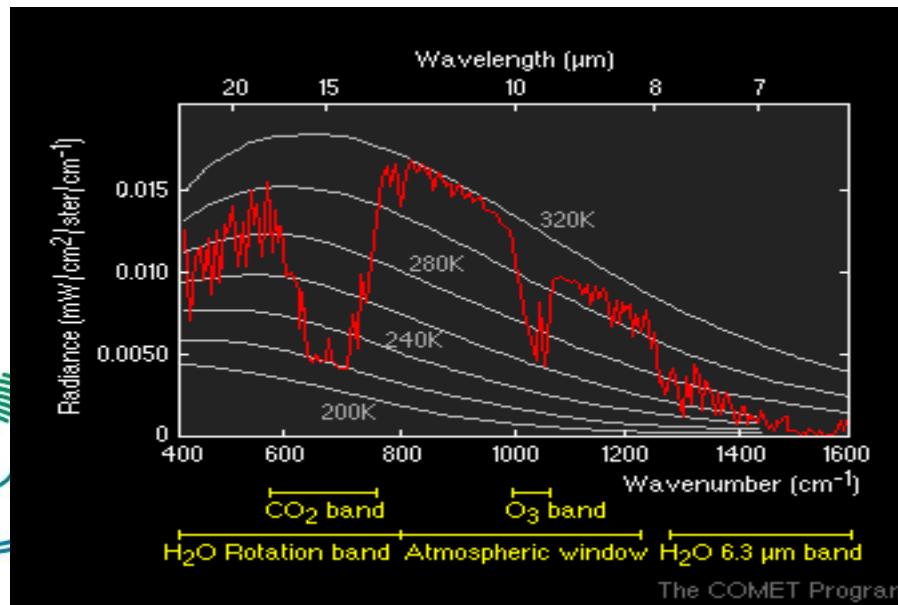

Műszerek

Az elektromágneses spektrum meghatározott tartományában mérnek.

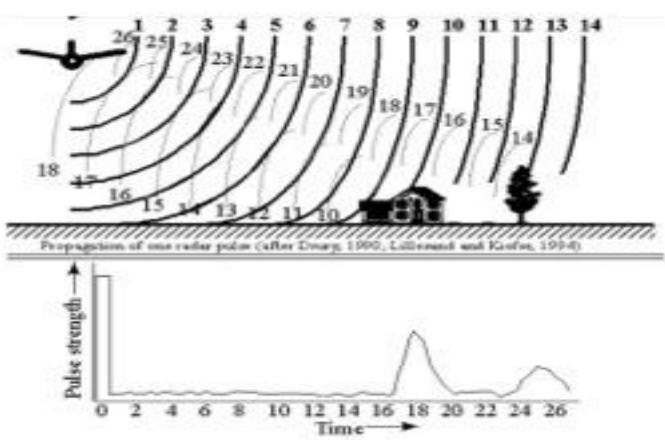
Passzív
-visszavert sugárzást mérik

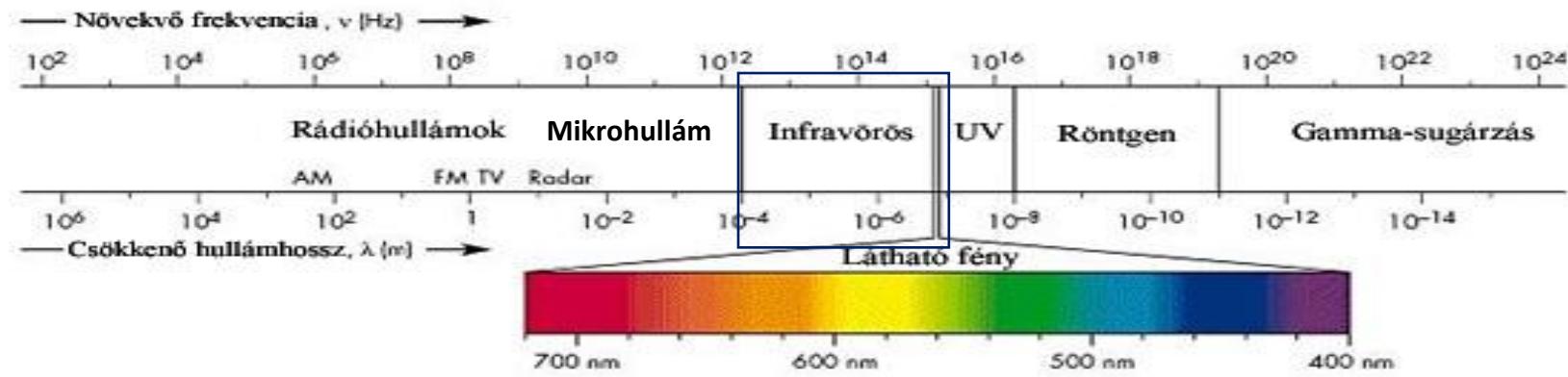

Műszerek

Aktív

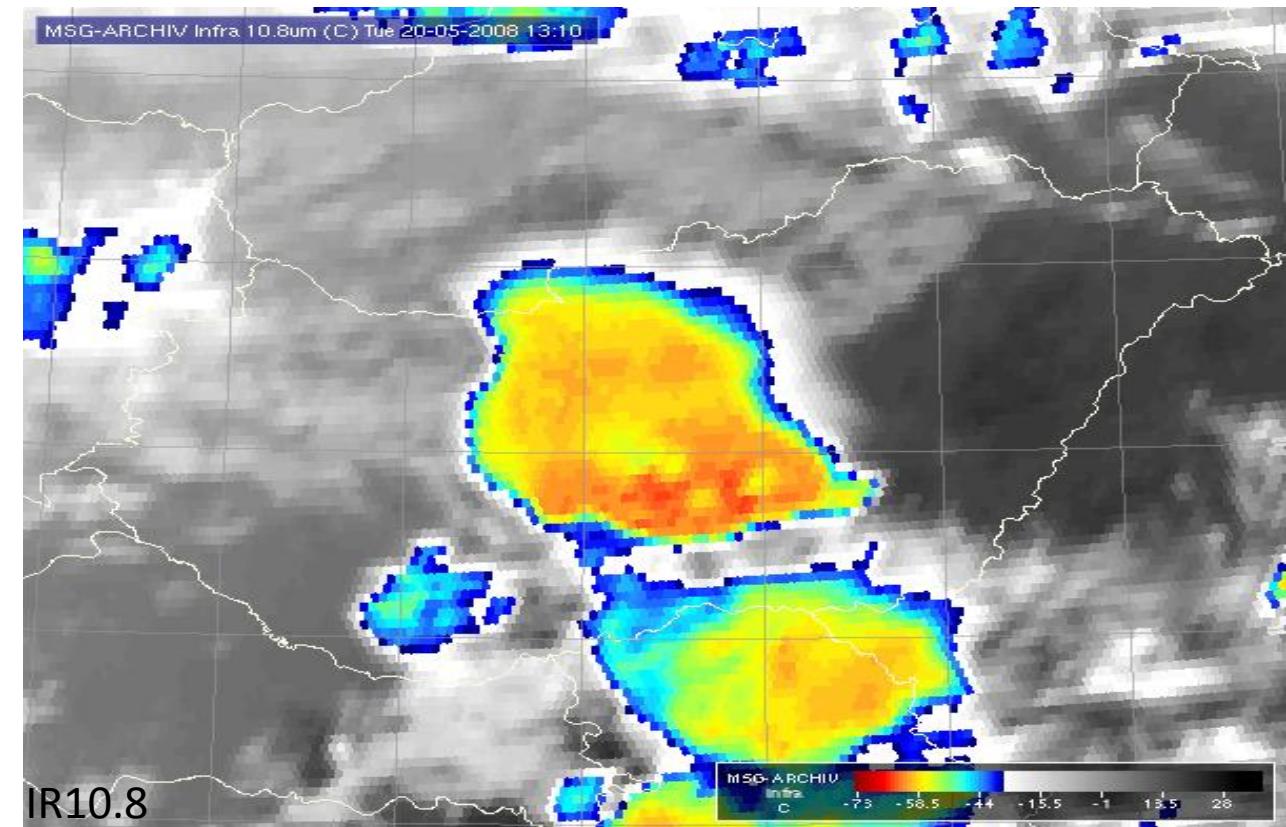
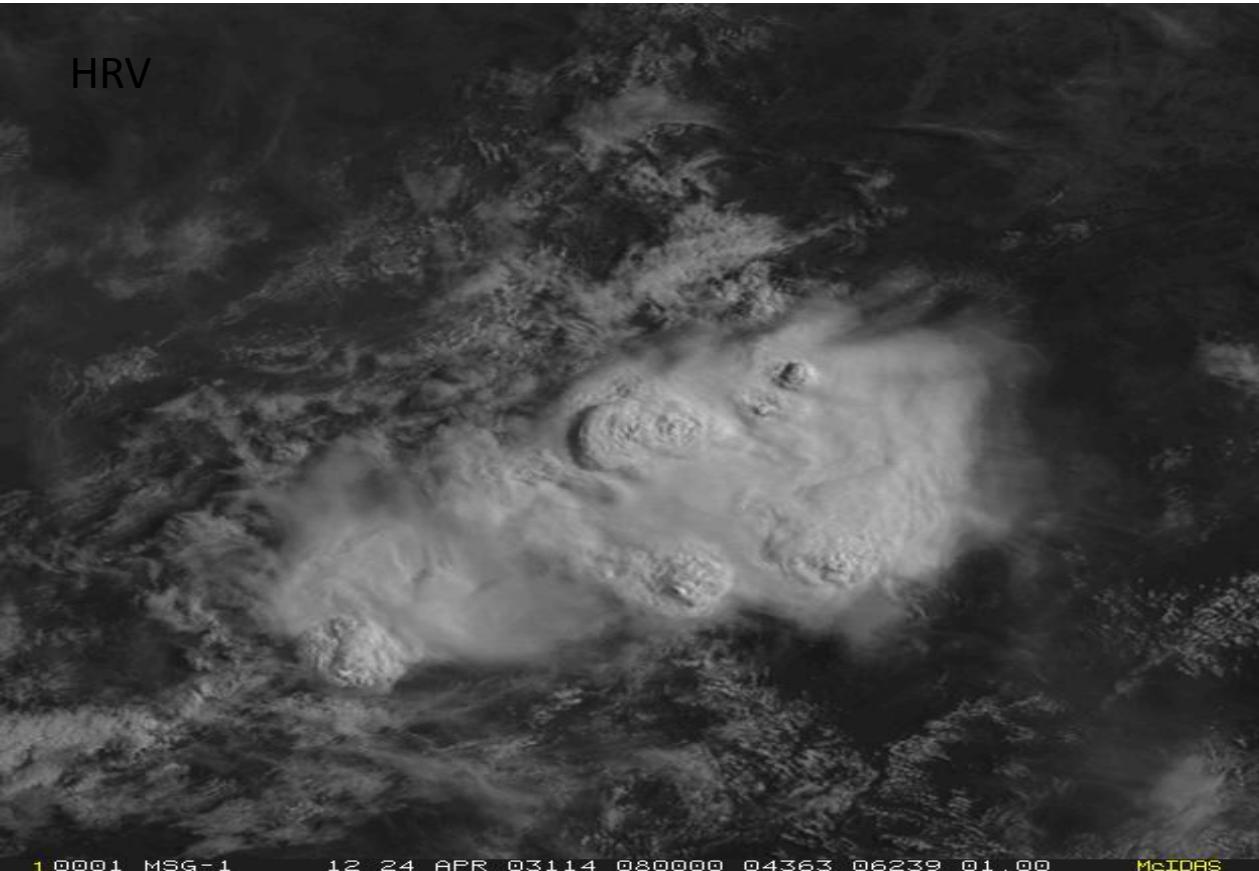
- Jelet bocsát ki, majd a visszavert jel erősségeit méri
- Mikrohullámú tartományban mér
- (Lidar is van)

Felhőzet megfigyelése – csatornánként

HRV

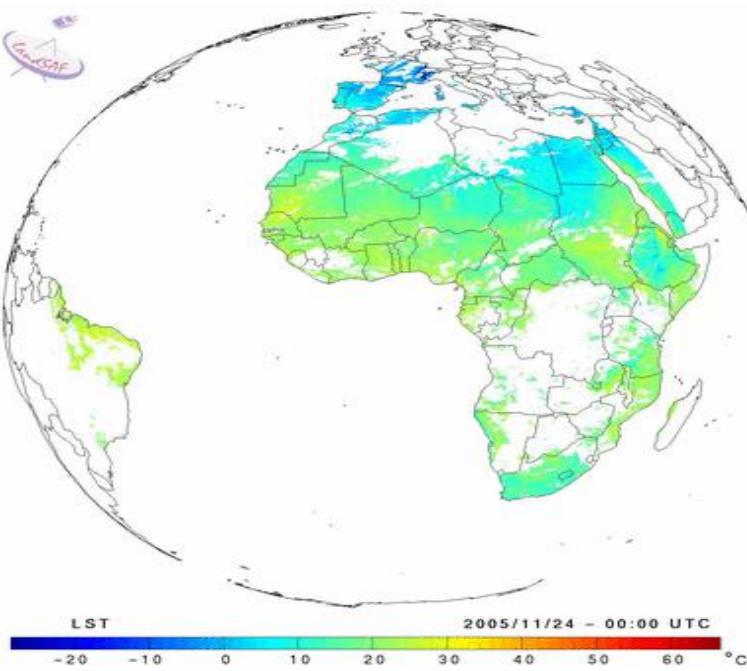

Felhőtető hőmérséklet

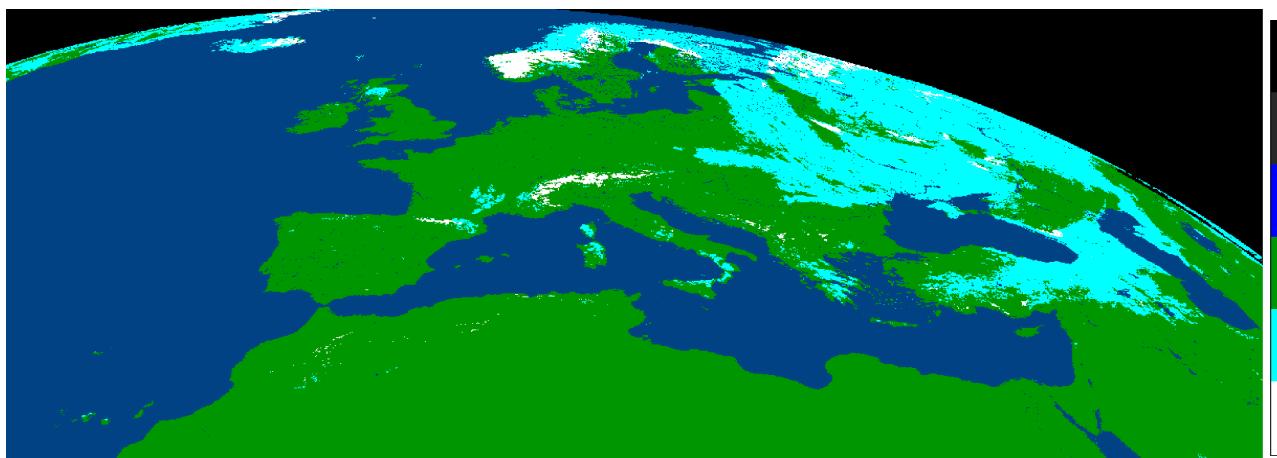
Felszín megfigyelése

látható fény, infravörös

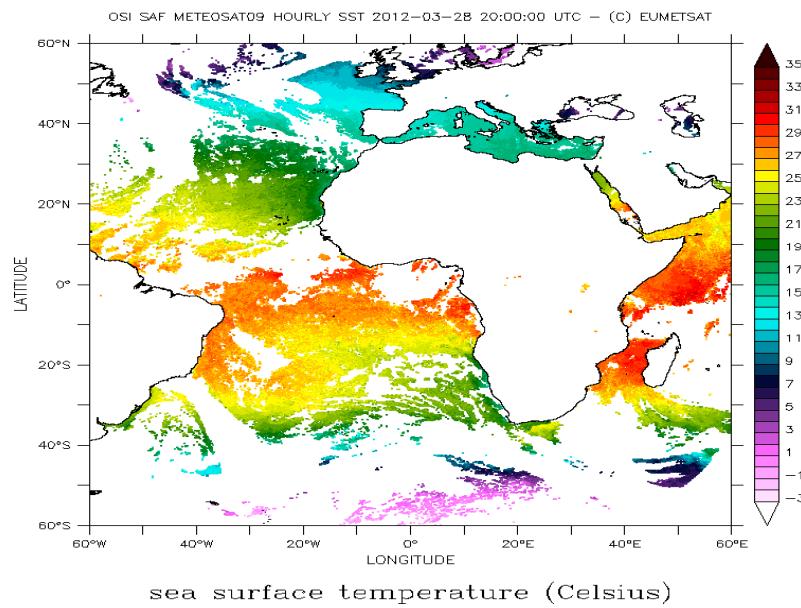

felszínhőmérséklet

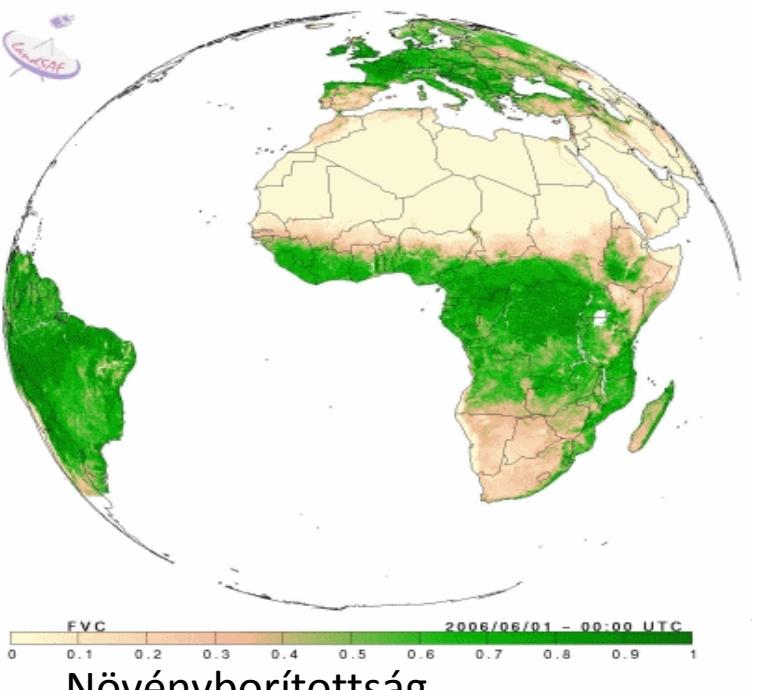

Hóborítottság

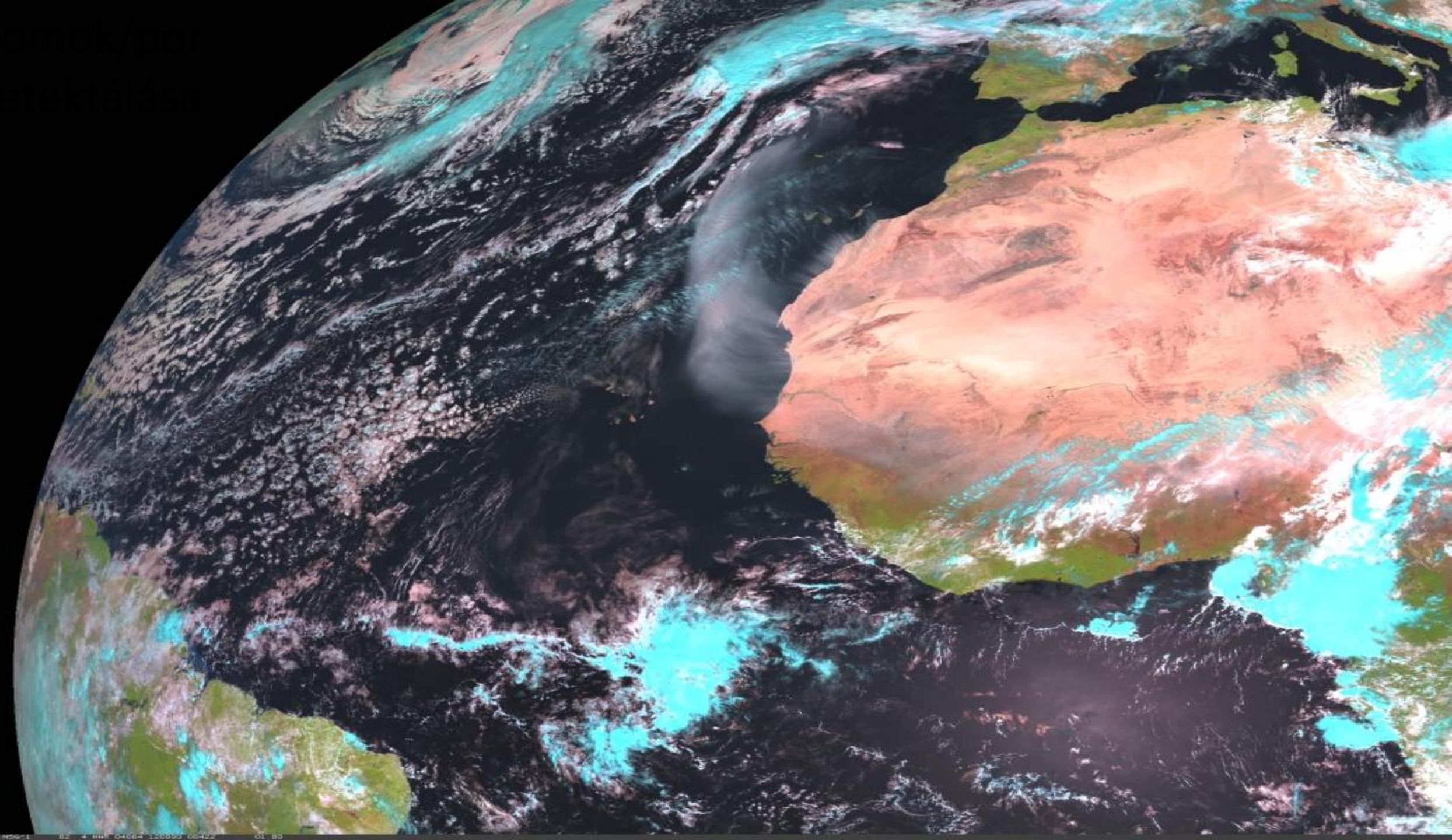
Tengerfelszín hőmérséklet

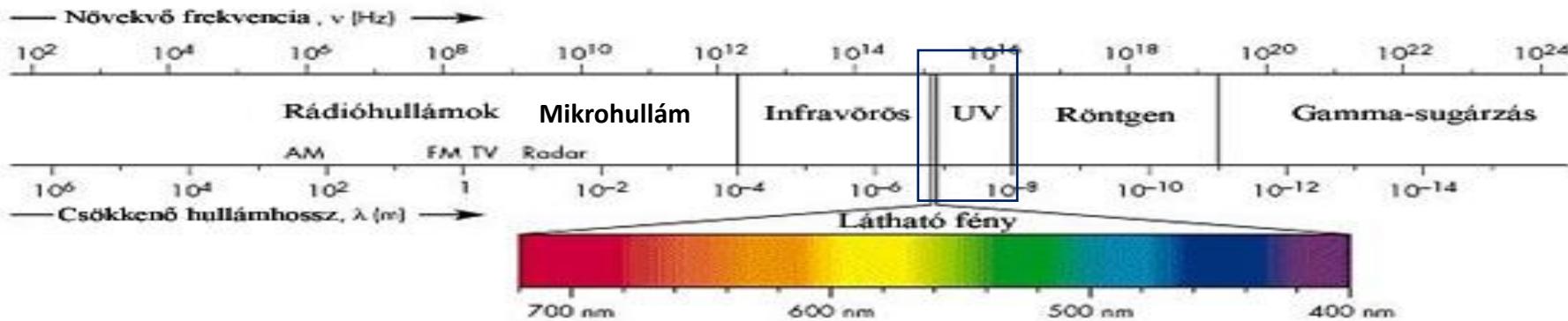
sea surface temperature (Celsius)

Növényborítottság

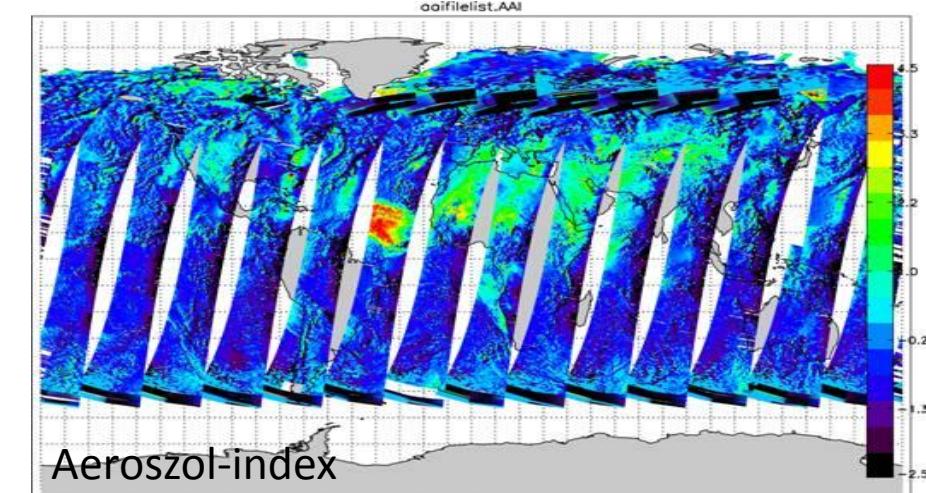
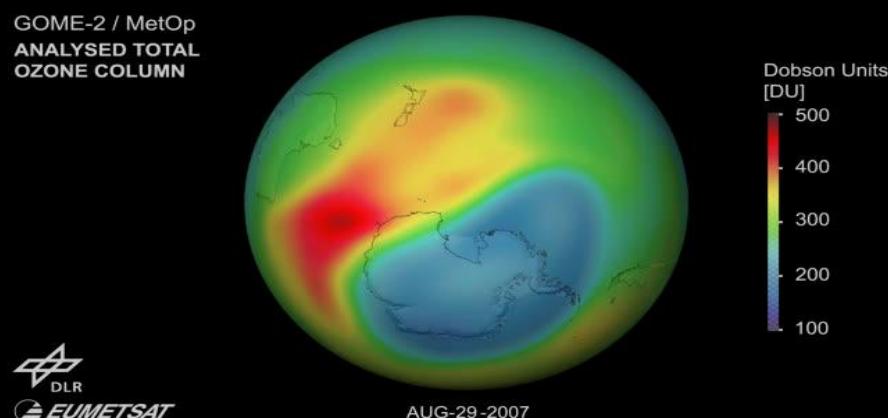
0002 NSG-1 03 4 MAY 04064 120000 00422 01 89

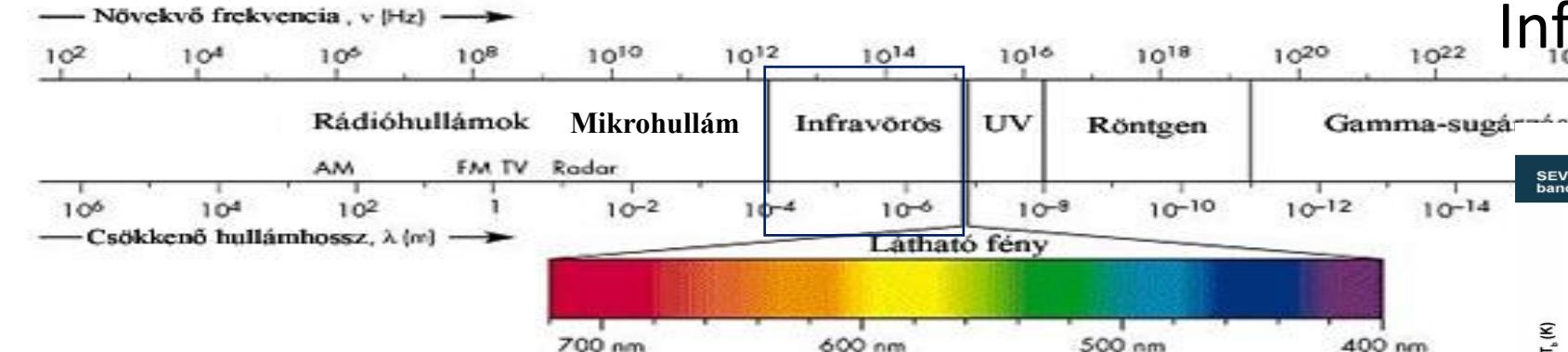
Metop – GOME-2
műszer

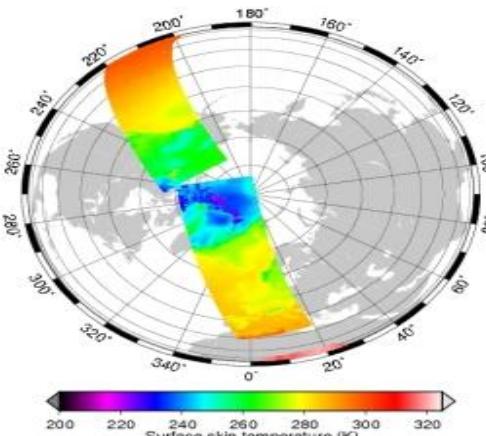
- Légköri gázok: O₃, SO₂, NO₂, BrO, HCHO, OCIO
- Ózon profil
- UV-index

Infravörös szondázó műszerek

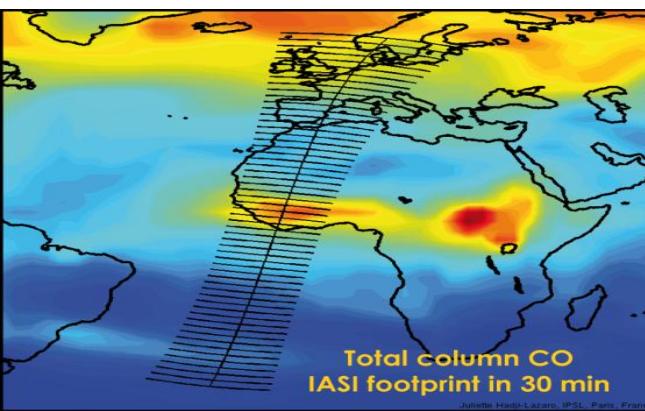

Több ezer keskeny sávban (csatornában) mérnek.

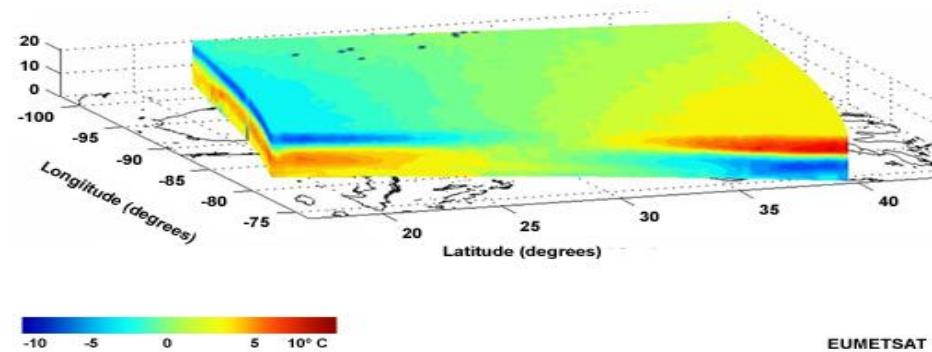
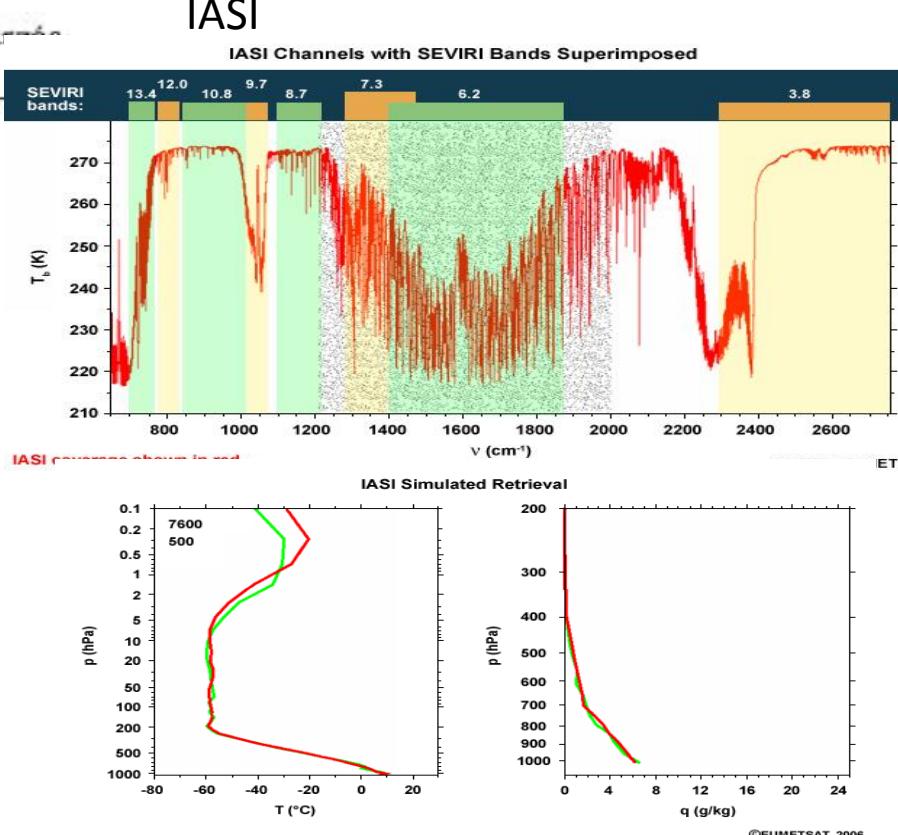

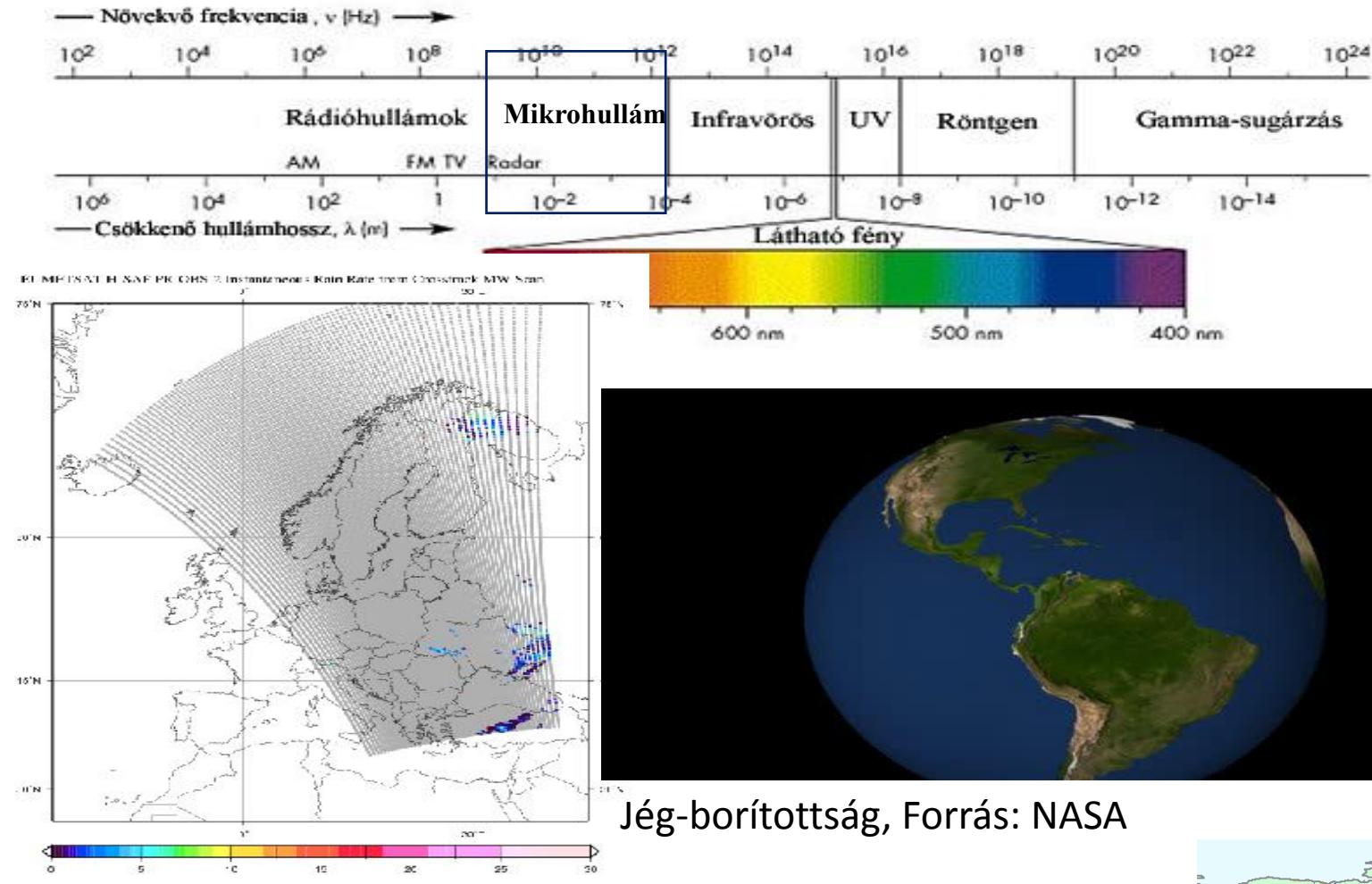
hőmérséklet és nedvesség profilok
meghatározása

légköri nyomgázok meghatározása

Numerikus modellezés számára is nagyon
fontos.

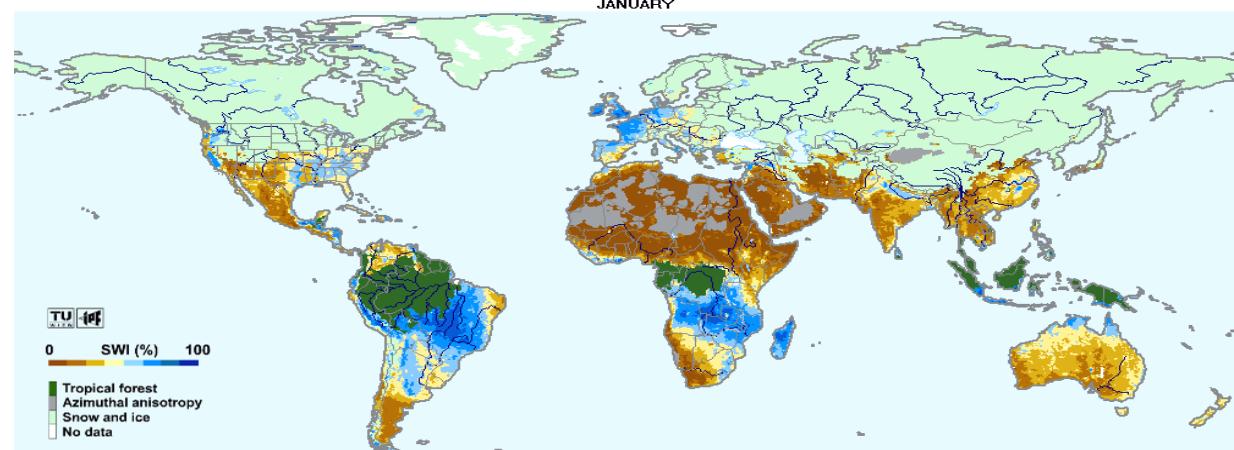
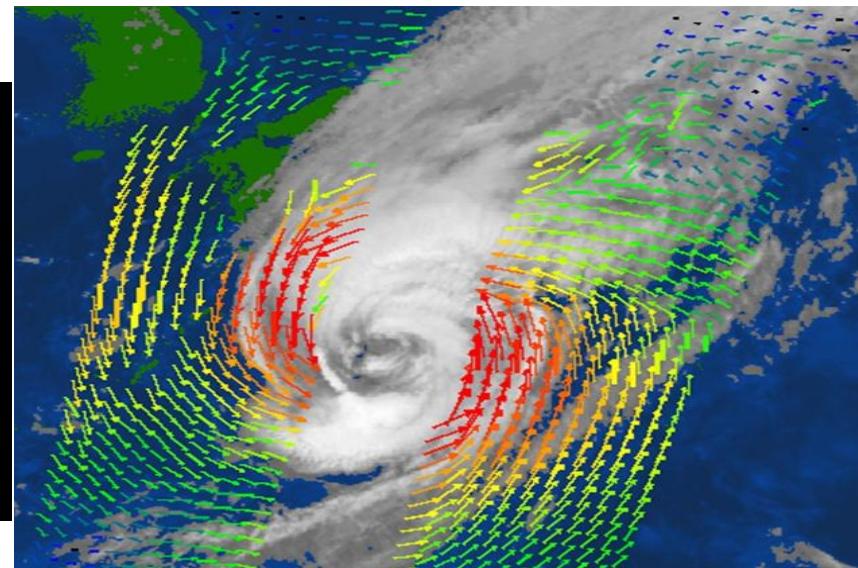
Jég-borítottság, Forrás: NASA

Felhasználási terület:

- Fehők alatt nedvesség és hőmérséklet profil
- Csapadékbecsülés
- Tengeri jég megfigyelése
- Szél mérés
- Talajnedvesség becslés

Mikrohullámú tartományban végzett mérések

Metop - ASCAT

Tevékenység

- EUMETSAT szakmai kapcsolattartás
- Belső és külső felhasználóknak műhold képek és produktumok szolgáltatása
- HSAF csapadékverifikáció
- EumeTrain online oktató anyagok előállítása
- Zivatarvizsgálat
- Növényzet megfigyelése
- Következő generációs holdakra való felkészülés

EUMETSAT - European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites

Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete

- 1986-ban vált külön az ESA ESOC-tól 13 alapító tagállammal
- jelenleg 30 tagja
- Magyarország 1999. július 7-től társult tagja volt, 2008. október 9-től pedig teljes jogú tag

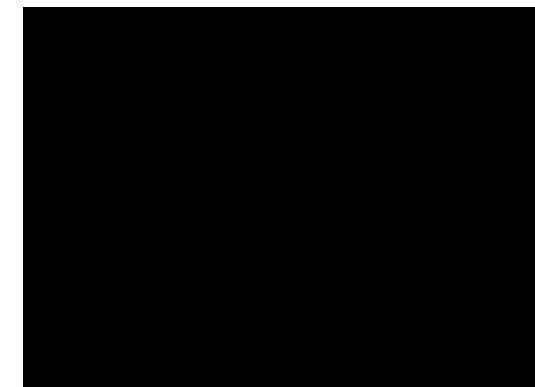
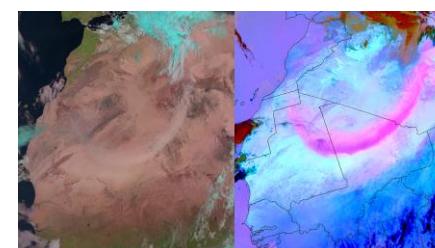
EUMETSAT - European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites

Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete

A szervezet fő feladatai:

- Az európai operatív meteorológiai műholdak fenntartása és működtetése (napi 24 órában, évi 367 napon)
- A jövőbeli operatív holdak megtervezése és kifejlesztése – ESA-val közösen
- A légkör, a klíma, az óceánok megfigyelésének elősegítése
- Az adatok továbbítása a felhasználók számára

SAF (Satellite Application Facility) Hálózat:

- Különböző témaakra fókuszáló munkacsoportok – egyes tagországok vezetésével – produktumok/szoftverek előállítása
- Nowcasting (NWCSAF), numerikus modellezés (NWPSAF), léhköri összetevők (ACSAF), óceánok (OSISAF), földfelszín (LANDSAF), klíma (CMSAF), rádió occultáció (ROMSAF), hidrológia (HSAF)

Belső és külső felhasználóknak műhold képek és produktumok szolgáltatása

Műholdadatok

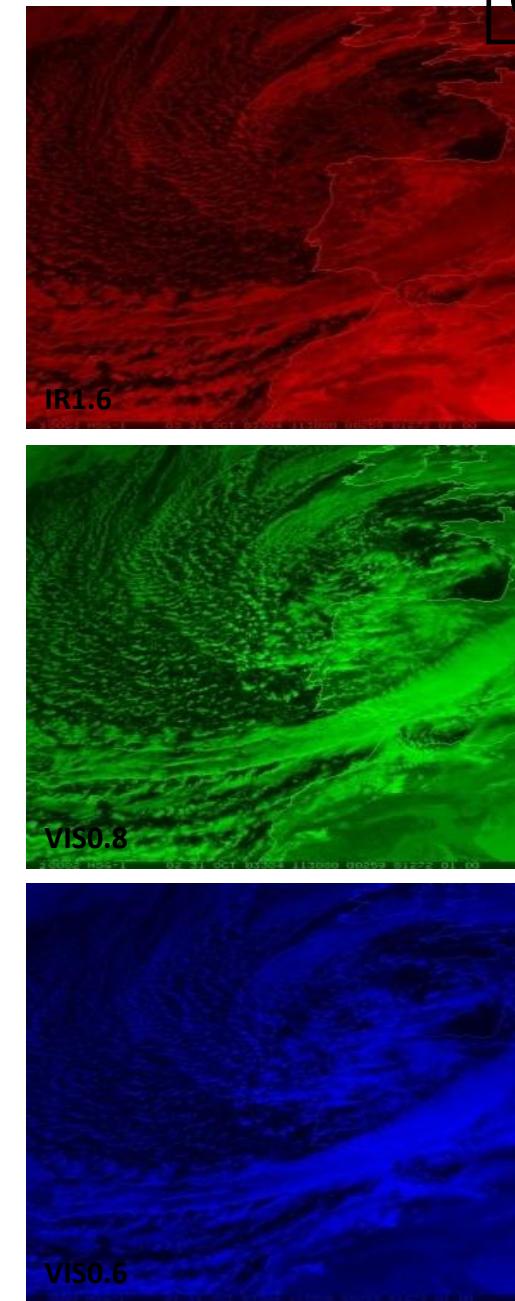
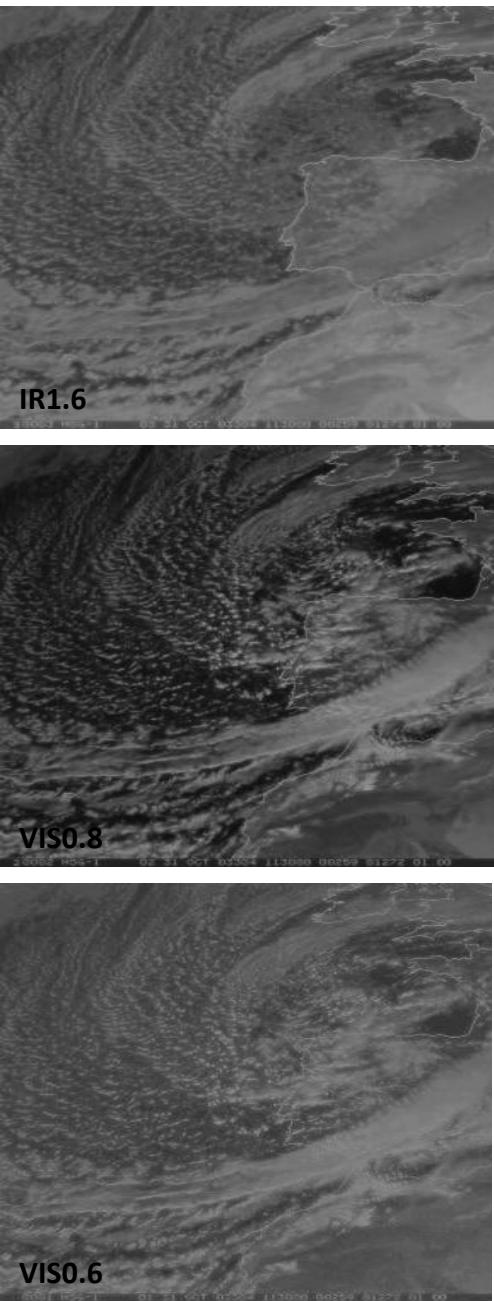
- Megjelenítés
- Számolás – légköri paraméterek származtatása
(sugárzásból egyéb fizikai, légköri paraméter számolása)

A megjelenítés igen fontos a meteorológiában.

Fontos a gyors, áttekinthető vizuális információ (12 csatorna 15/5 percenként)

- Csatornák egyenként
- Kompozit kép (több sáv együttes megjelenítése) - különböző célokra
fizika van ‘mögötte’

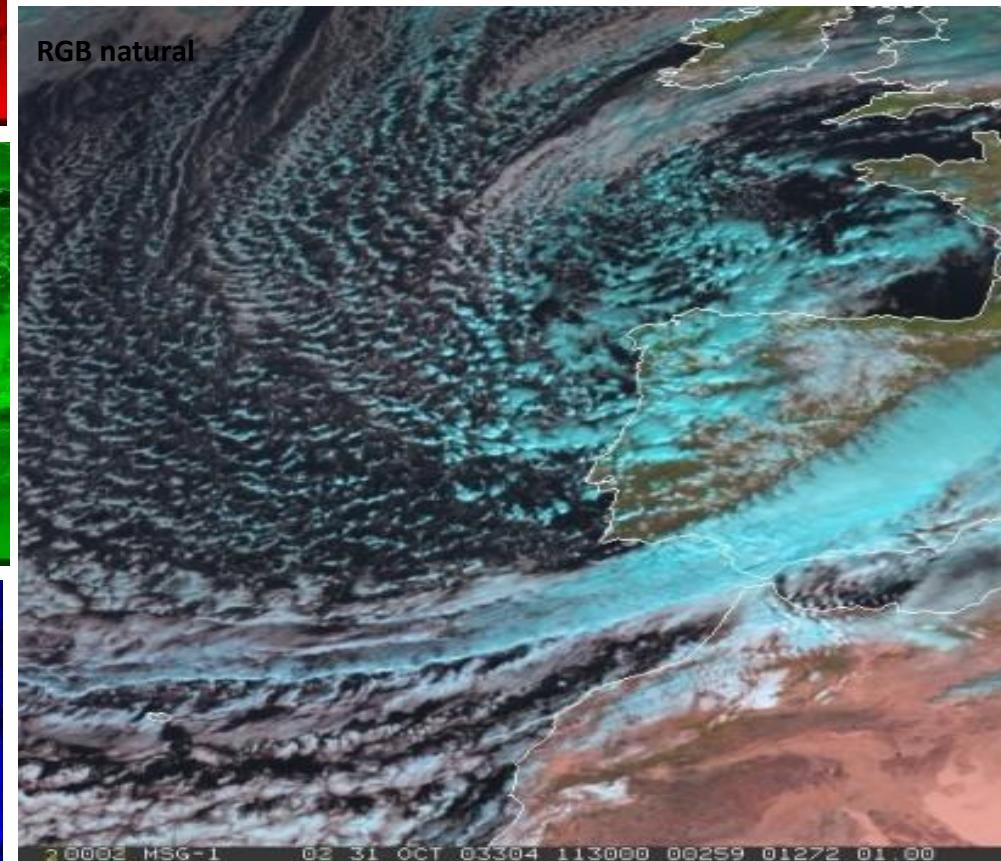
Csatornák egyenként

A megjelenítés fontos a meteorológiában.
Gyors, áttekinthető vizuális információ.

Kompozit képek

3 csatorna (különbség) képe a 3 alapszínben (piros, zöld, kék) - lényegkiemelő módszer

Kiemelendő jelenségek

Felhő jellemzők

Köd

Hó + köd

Zivatarok

Porfelhő

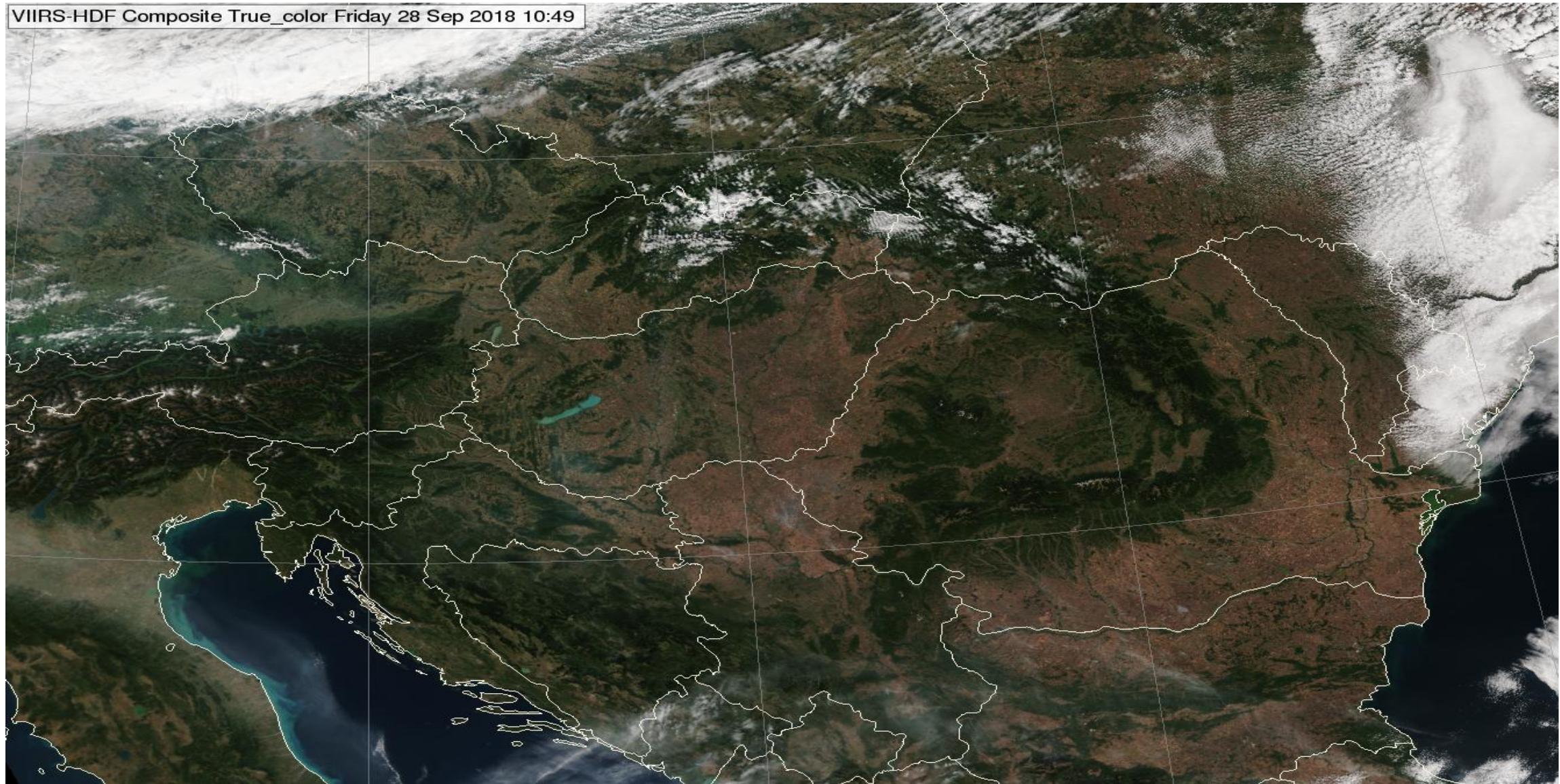
Léggördinamika

...

Felhőanalízis (+ felszín)

VIS0.6

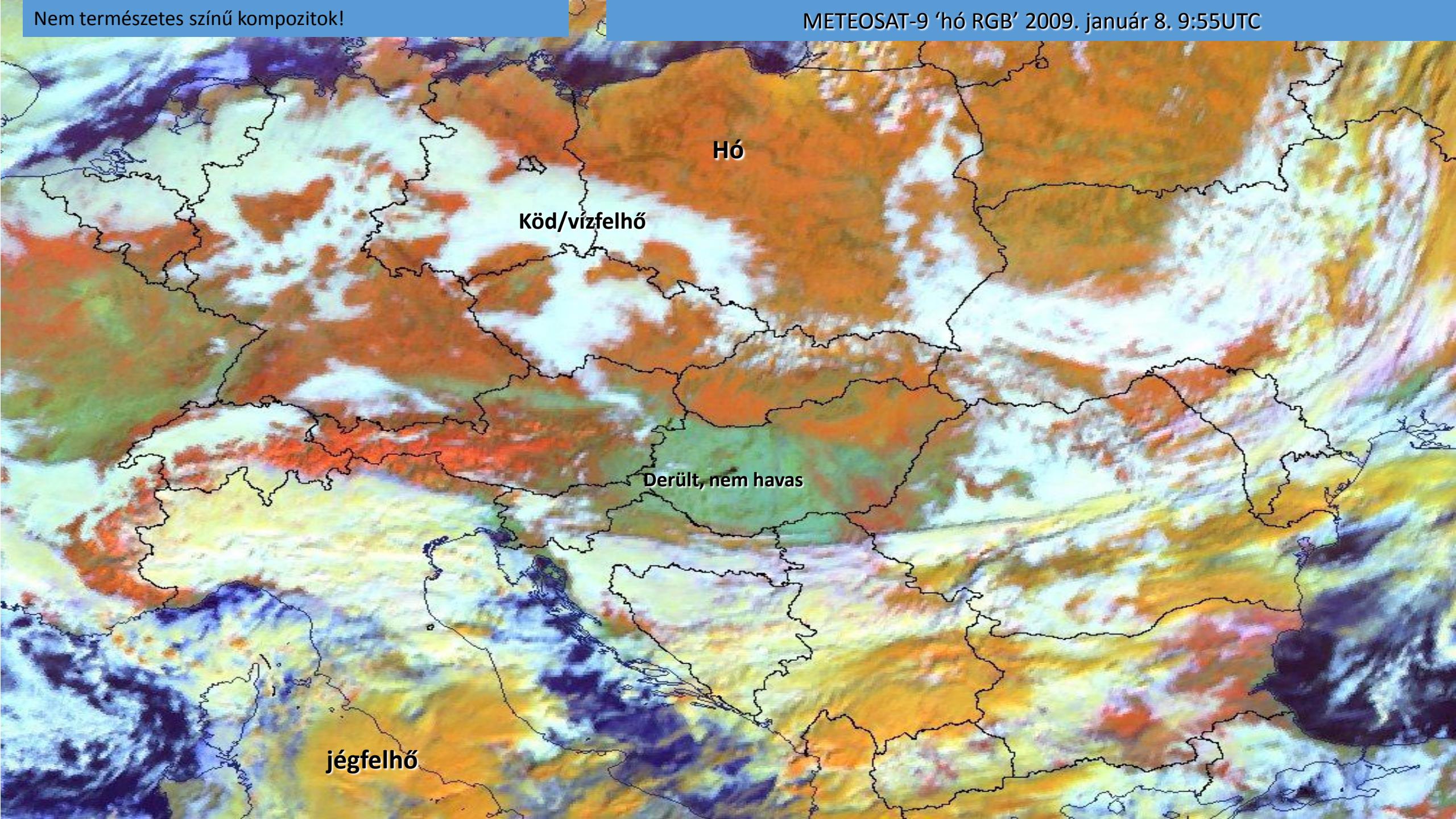
Valós színű kompozit kép

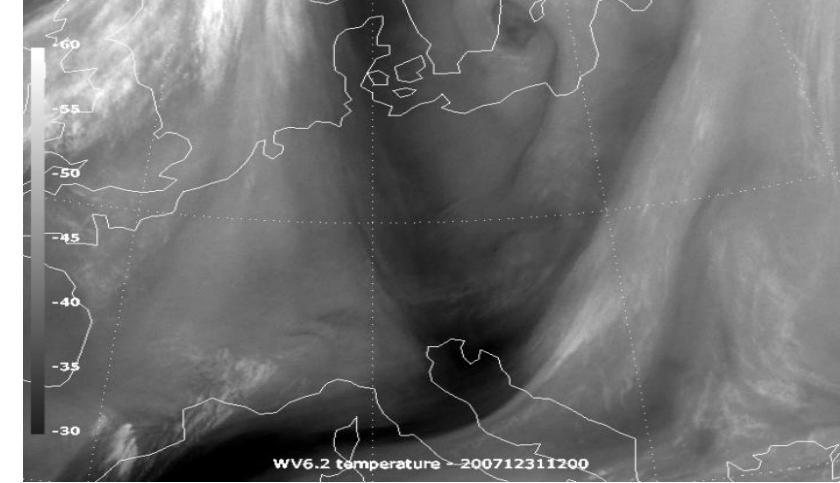
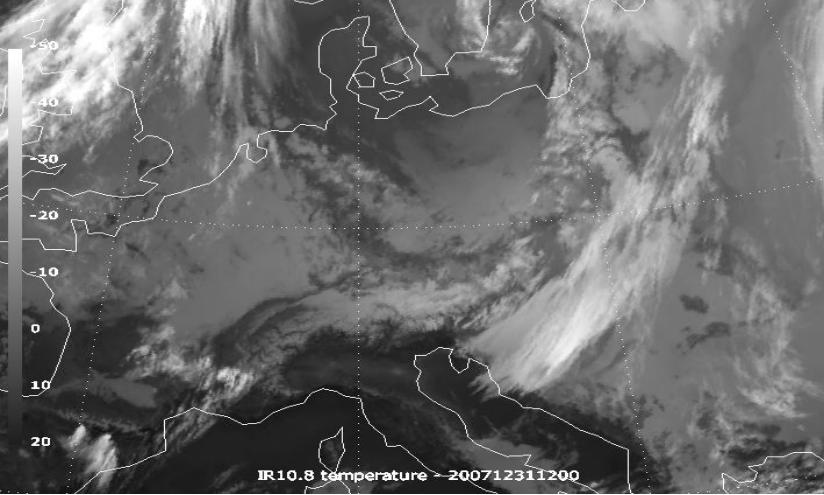
- 2018.09.28. 10:49

Nem természetes színű kompozitok!

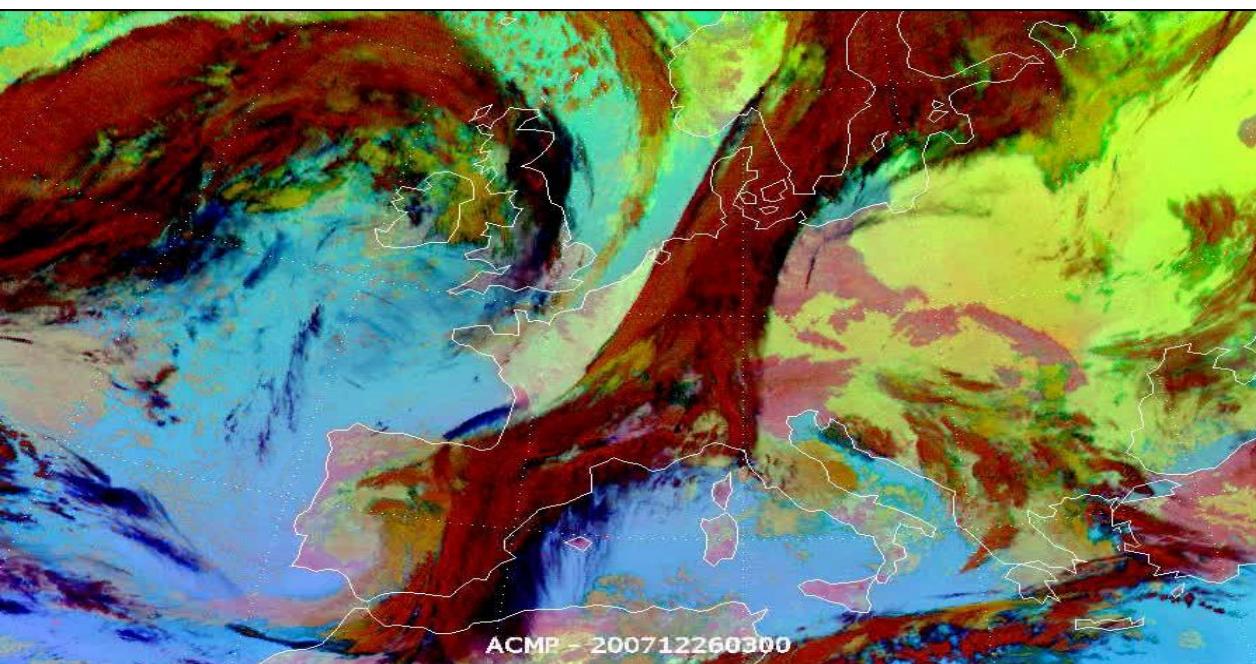
METEOSAT-9 'hó RGB' 2009. január 8. 9:55UTC

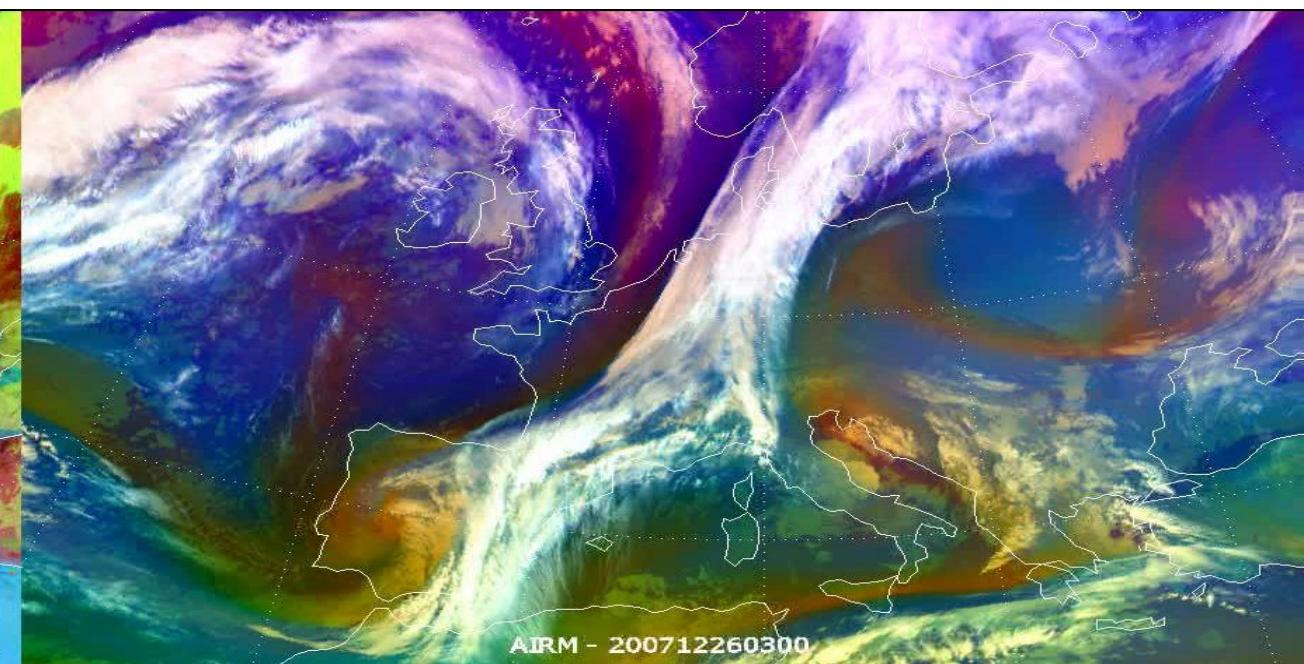
Kompozit képek különböző céllal

24 órán keresztül használható RGB képek

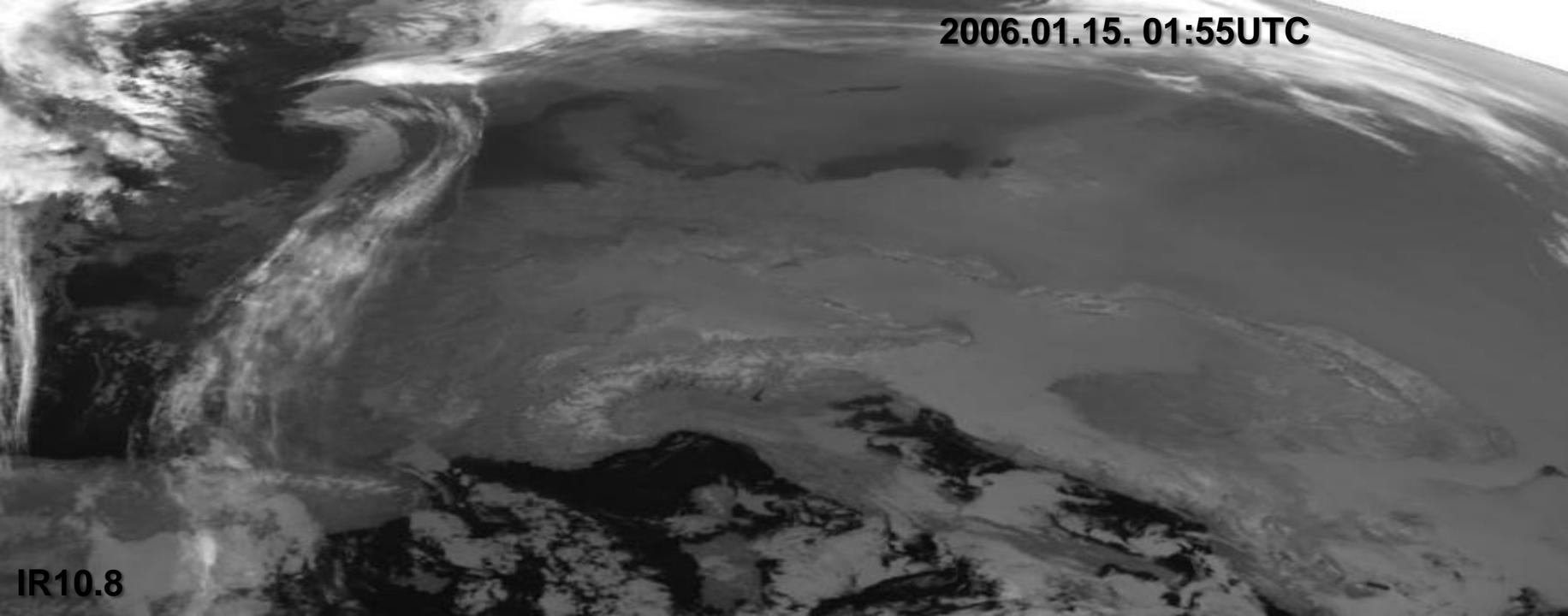

Felhőanalízis

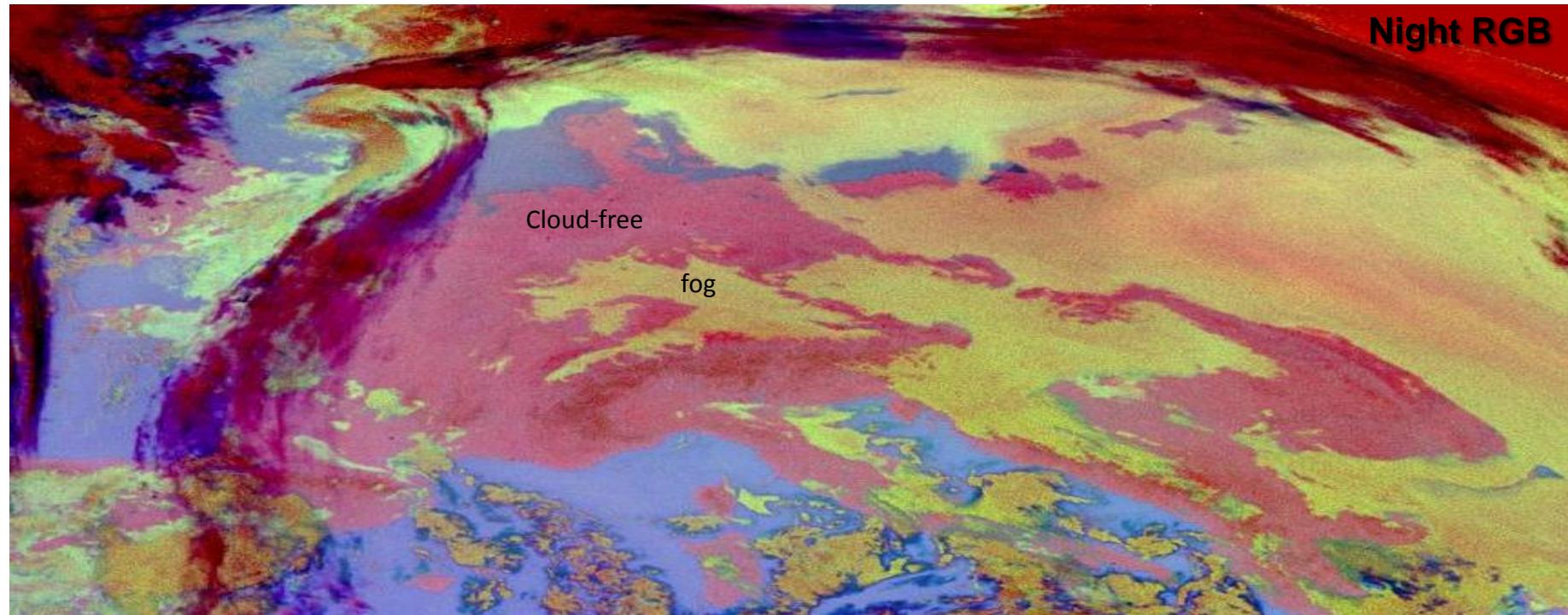
légköordinamika

2007. 12. 26. 03-09 UTC

2006.01.15. 01:55UTC

A **köd**öt éjszaka nehéz detektálni az infravörös sávú képen.

Éjszakai kompozit kép. Több infravörös sáv (ill. különbségeik) keveréke.

24 órás felhő kompozit kép

éjszaka és nappal!!!

11.01.2008. 08:55UTC

derült

köd

Vízfelhők

jégfelhők

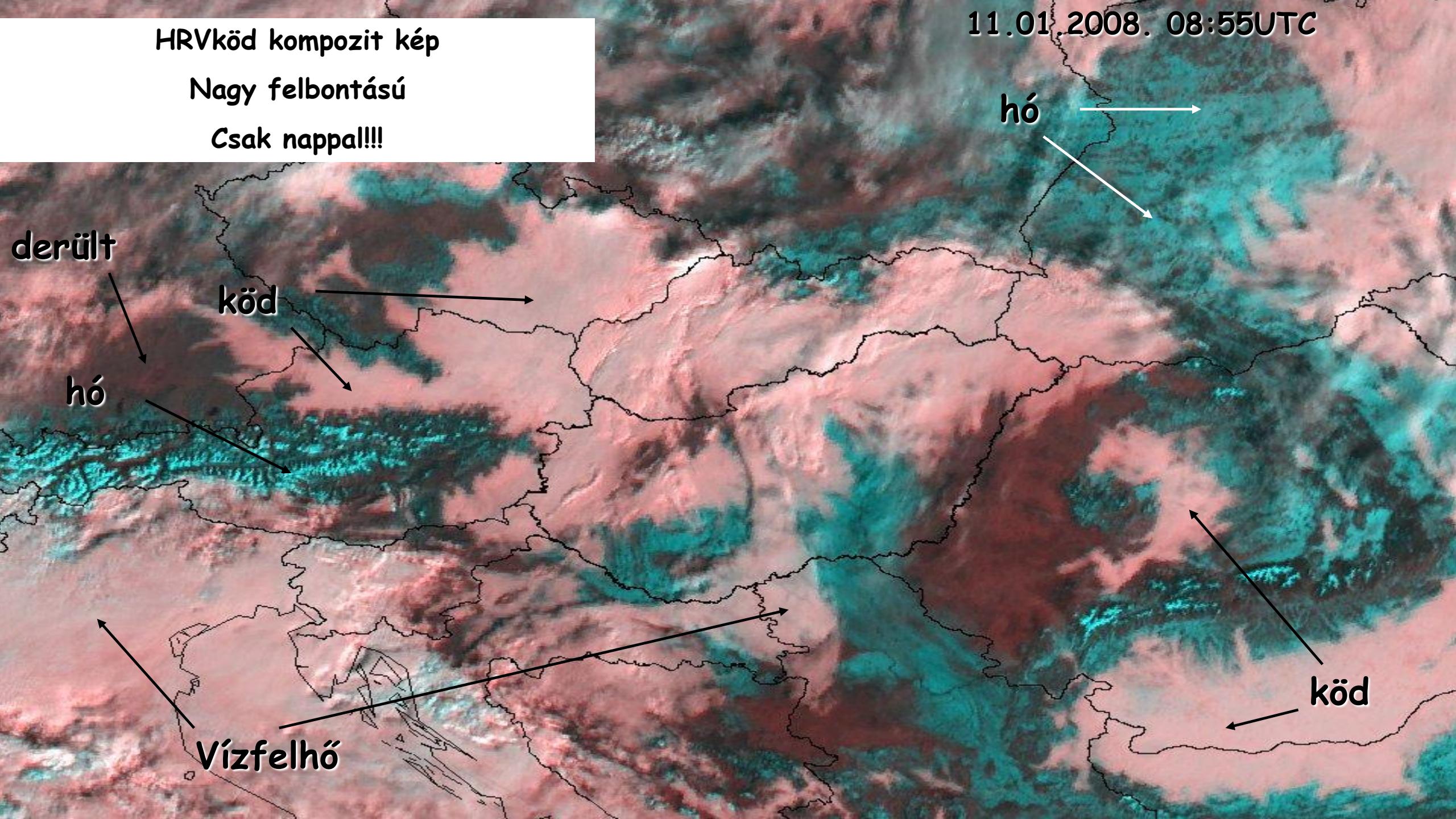
köd

11.01.2008. 08:55UTC

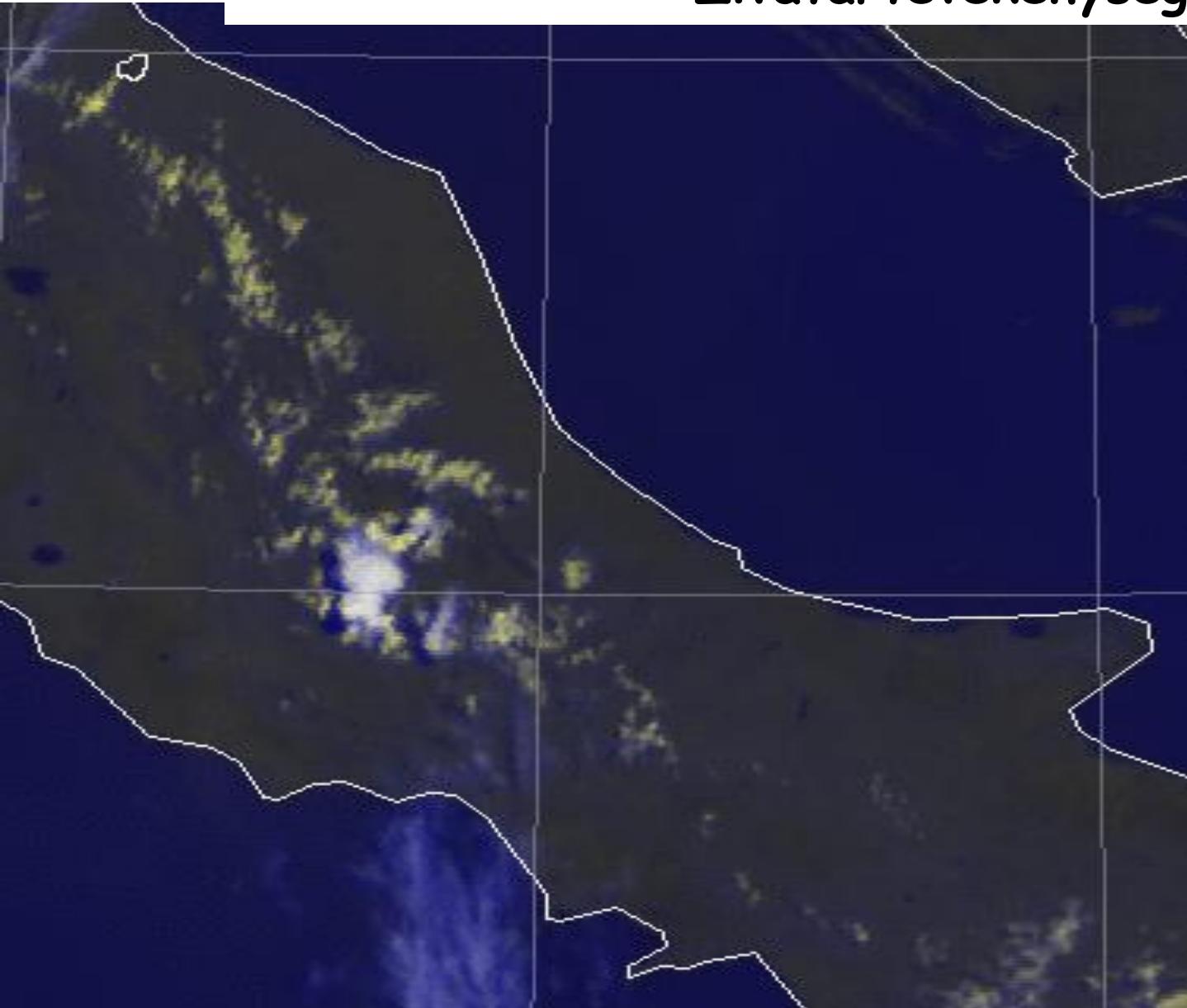
HRVköd kompozit kép

Nagy felbontású

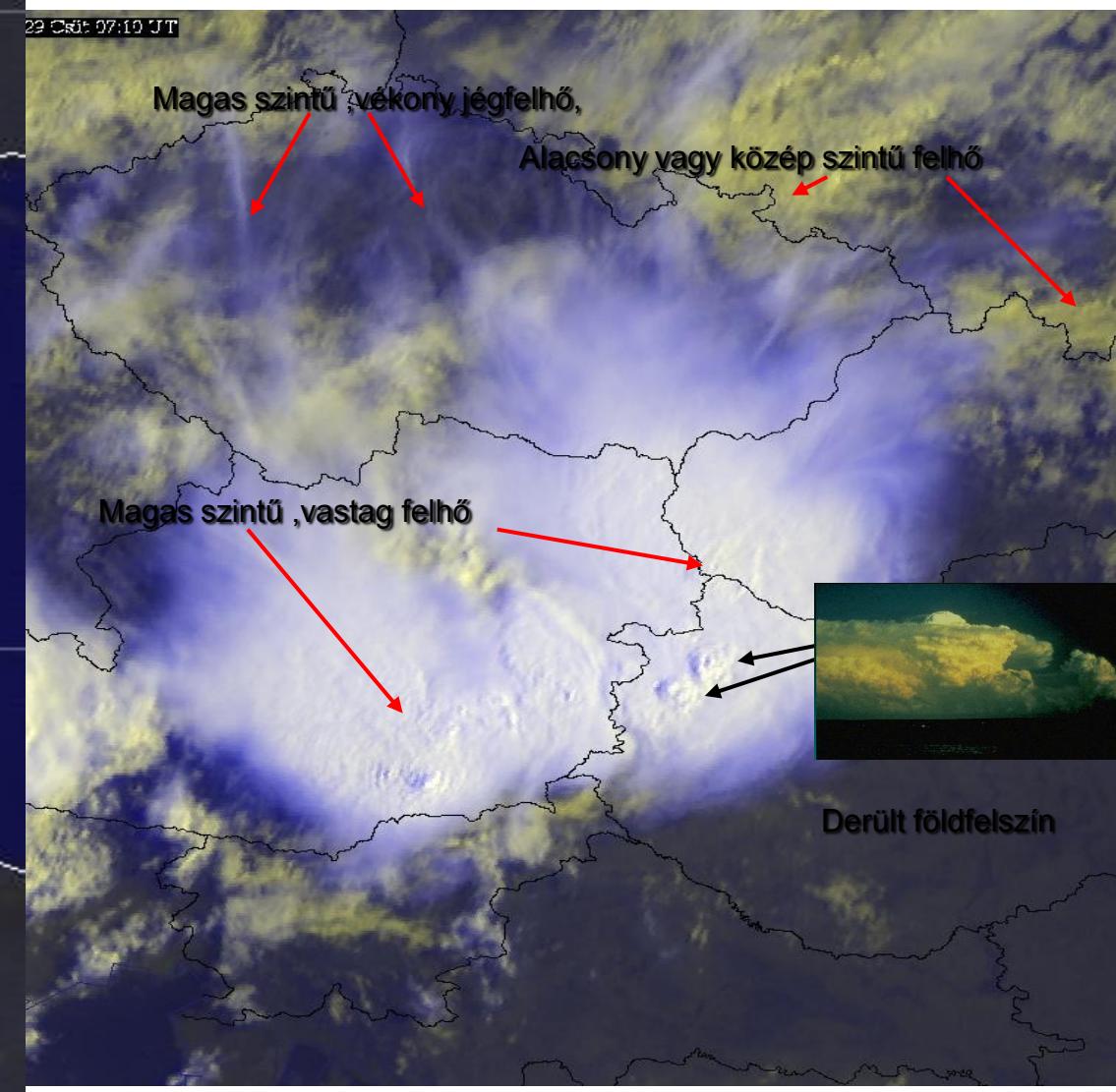
Csak nappal!!!

Zivatartervékenység vizsgálata

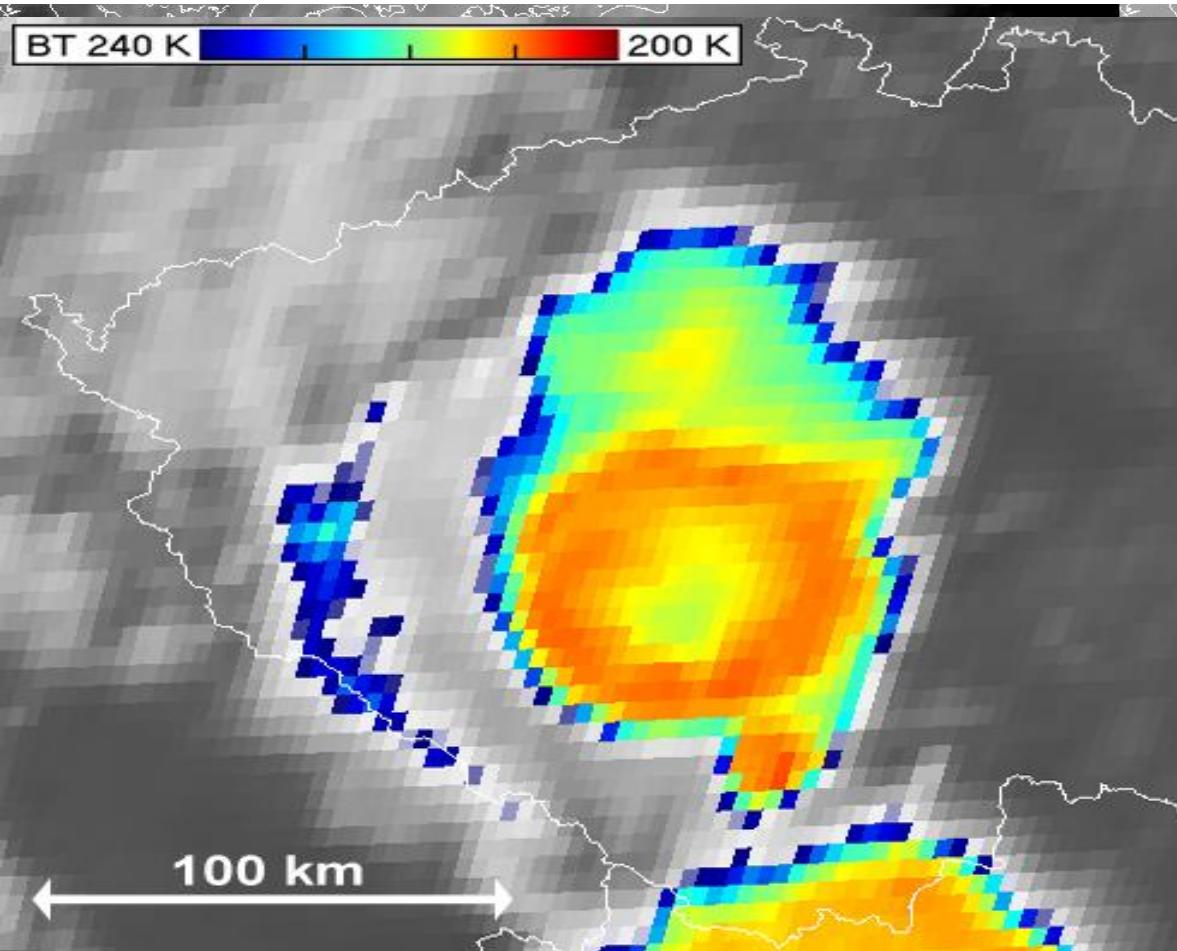
METEOSAT-9 HRV_felhő film 5 perces képekből
2009.05.18. 10:25-16:45 UTC

Nagyfelbontású + jól elkülöníti a magas felhőket és azon belül a vastag felhőt az áttetszőtől.

Egyes zivatarok tetején a fényességi hőmérséklet (BT) eloszlás U vagy V alakot mutat.

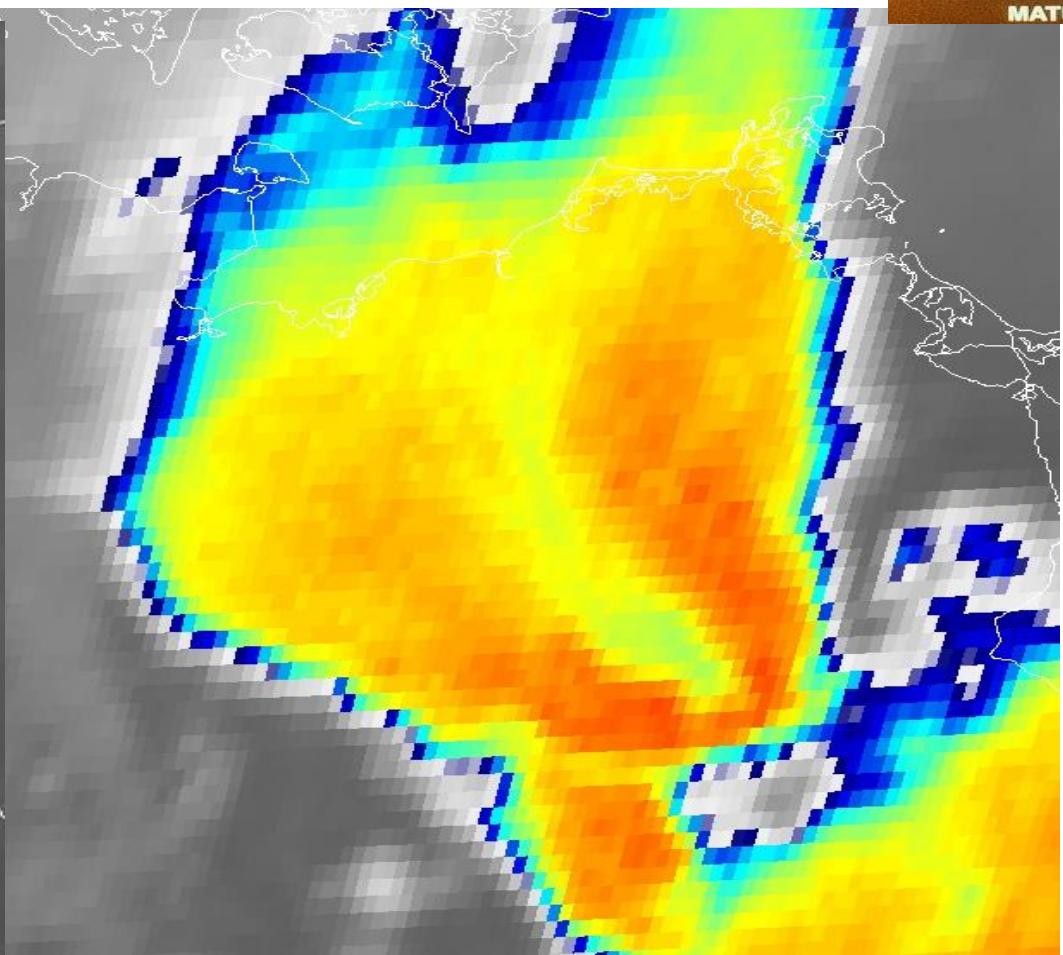
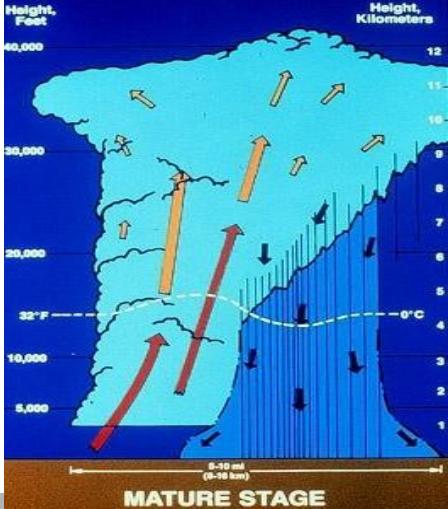
Korrelációt találtak a zivatarfelhő tetején megfigyelt hosszan tartó hideg U/V alak és a zivatar hevessége között.,.

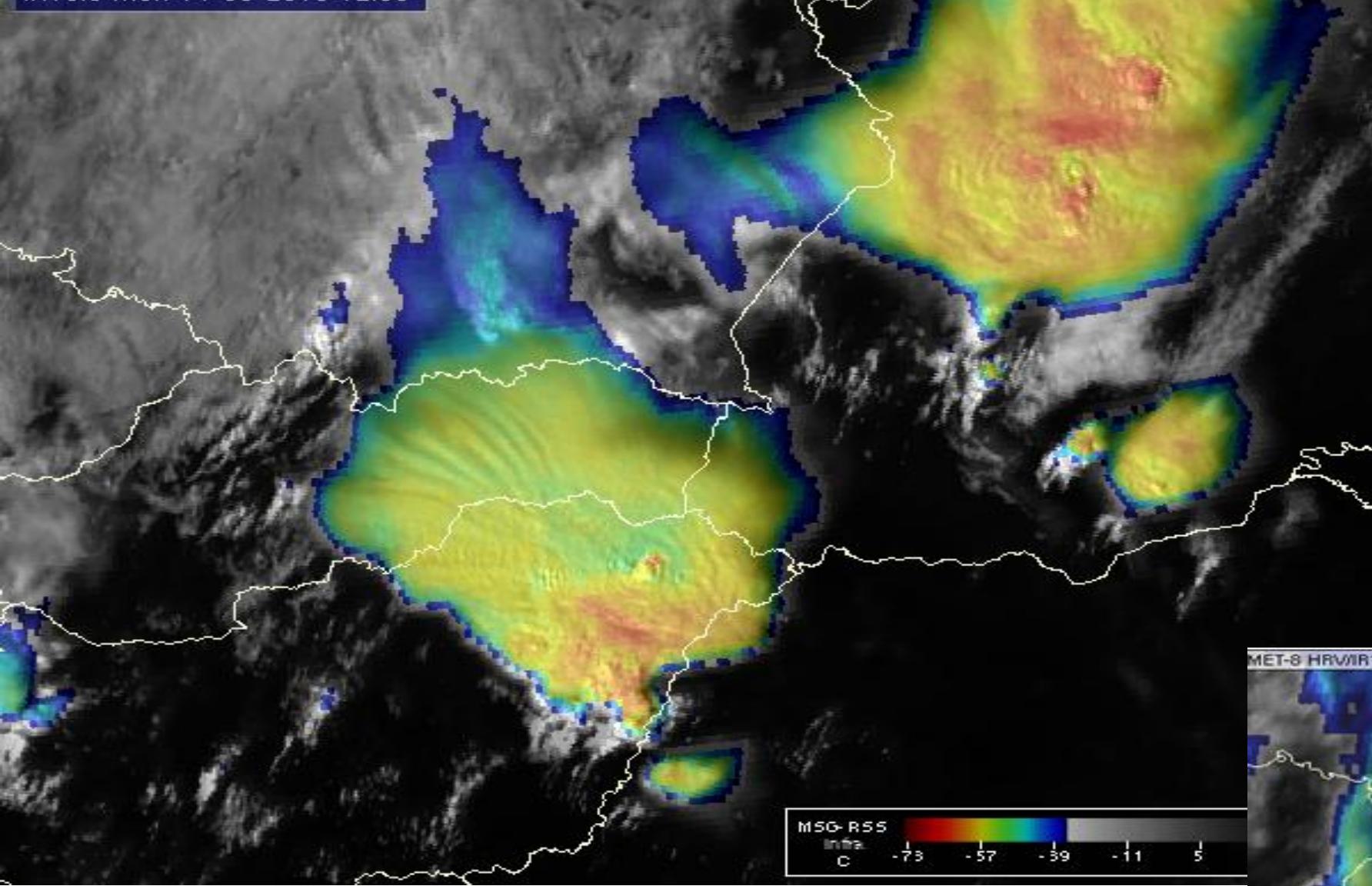

Fejlett fázis

26 May 2007 15:00 UTC,
Meteosat-9 (MSG2), Germany

***Hideg gyűrű,
hideg-U minta***

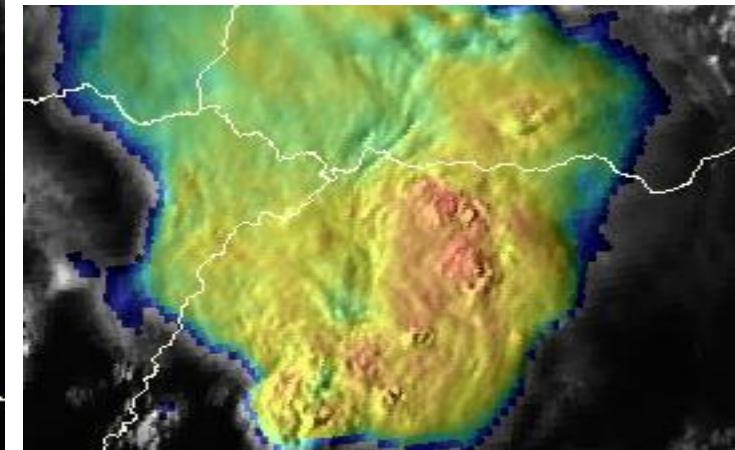

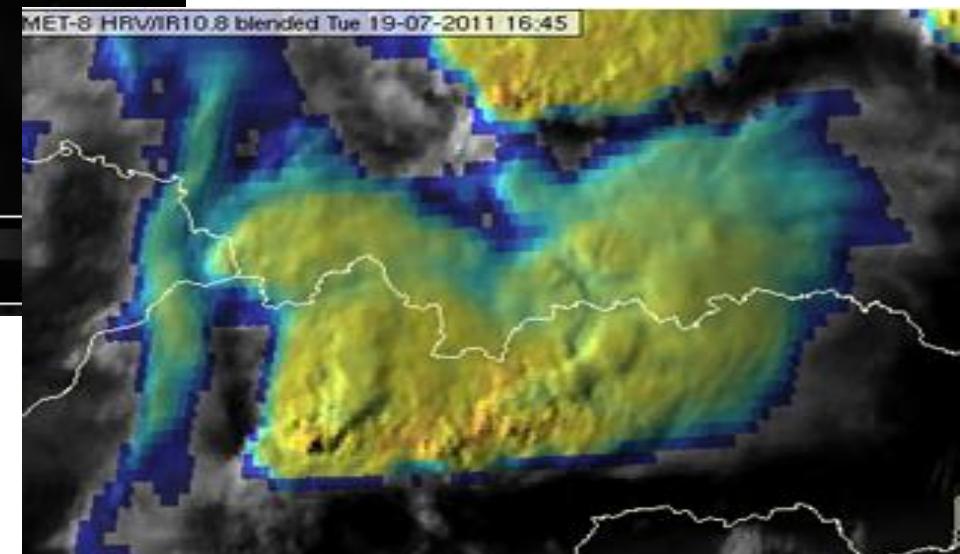
Infravörös + látható kép

IR10.8/HRV 'blended image'

2010.06.14.

MET-8 HRV/IR10.8 blended Tue 19-07-2011 16:45

Üllő feletti Ci fáklya
2011.07.19.

Belső és külső felhasználóknak műhold képek és produktumok szolgáltatása

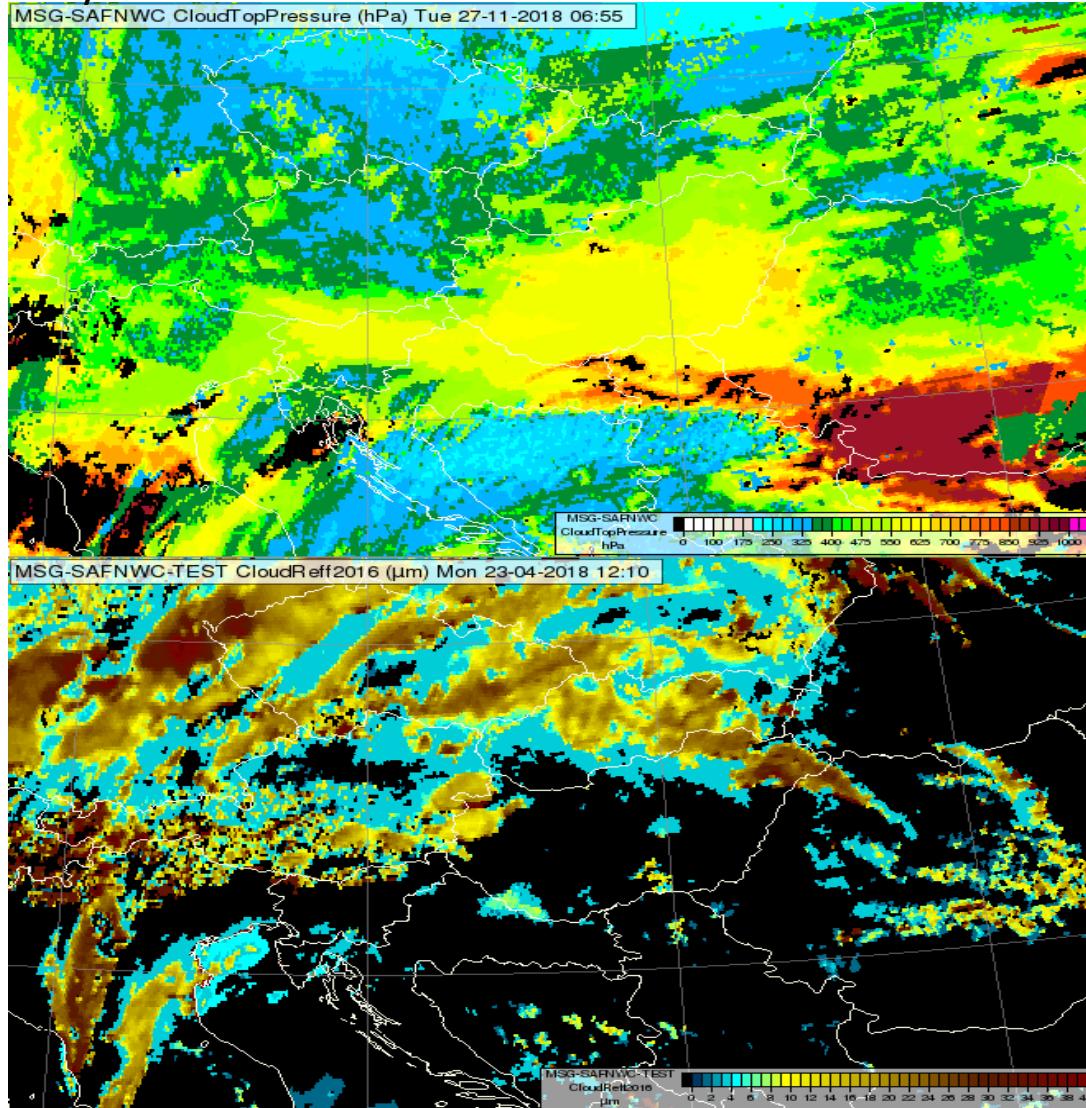
Műholdadatok

- Megjelenítés
- Számolás – légköri paraméterek származtatása

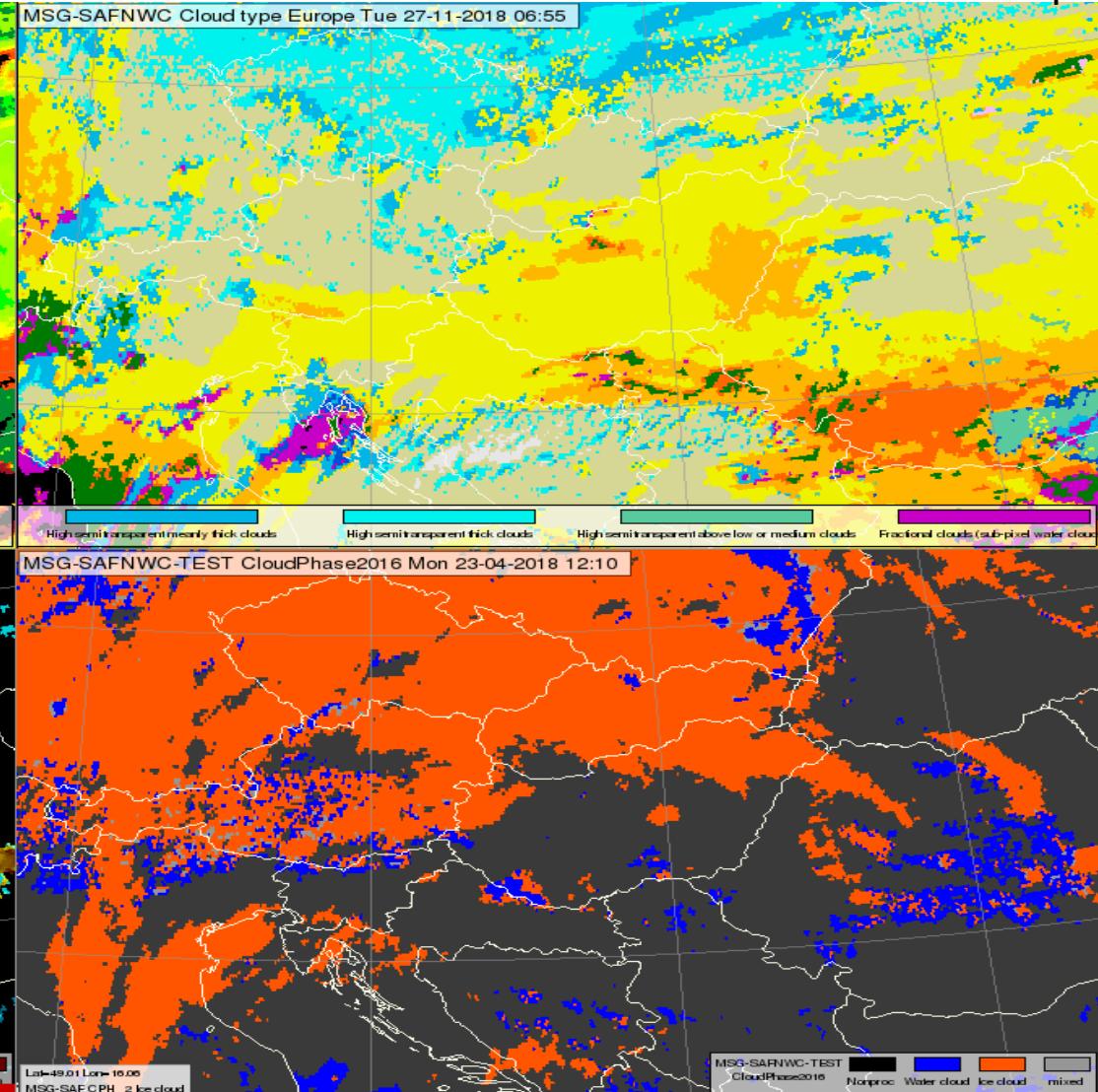
(sugárzásból egyéb fizikai, légköri paraméter számolása)

Felhőkre vonatkozó produktumok

Felhőtető nyomása

Felhőtípus

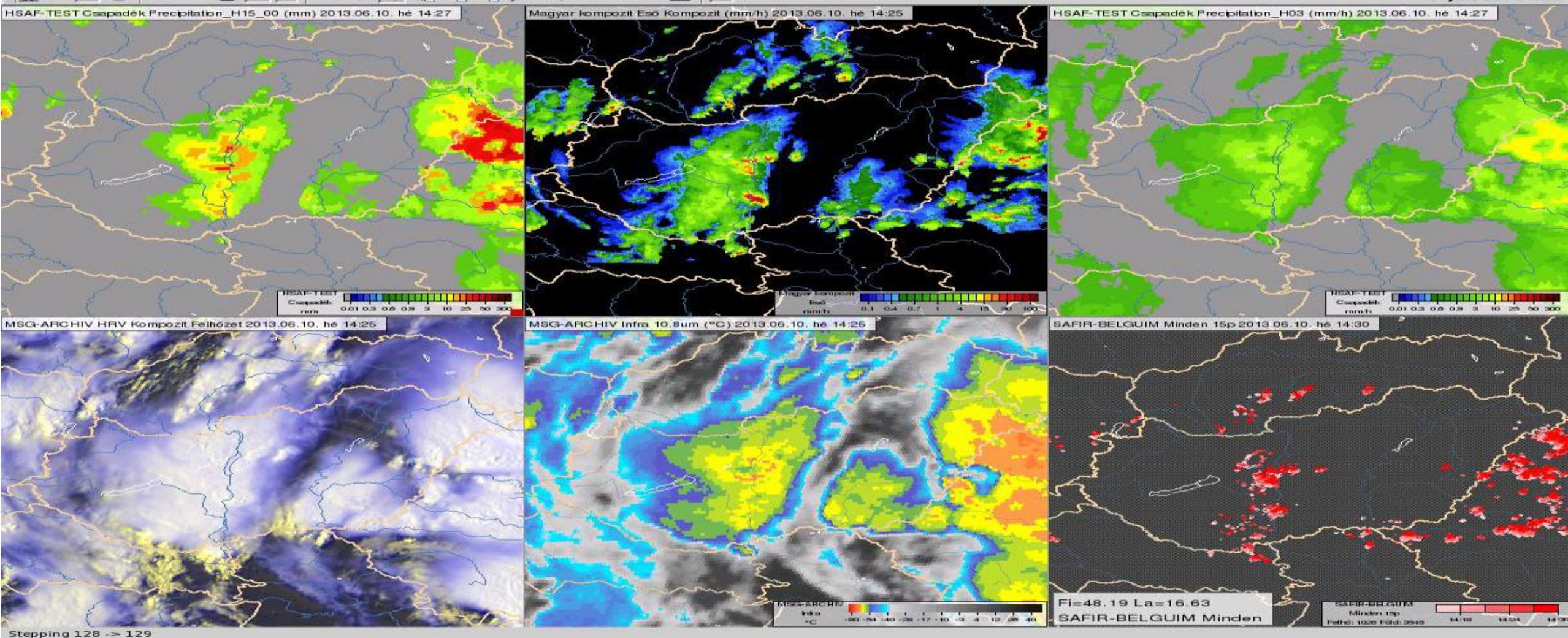
Felhő tetején lévő részecskék mérete

Felhőtető halmazállapota

H-SAF csapadék produktumok validálása

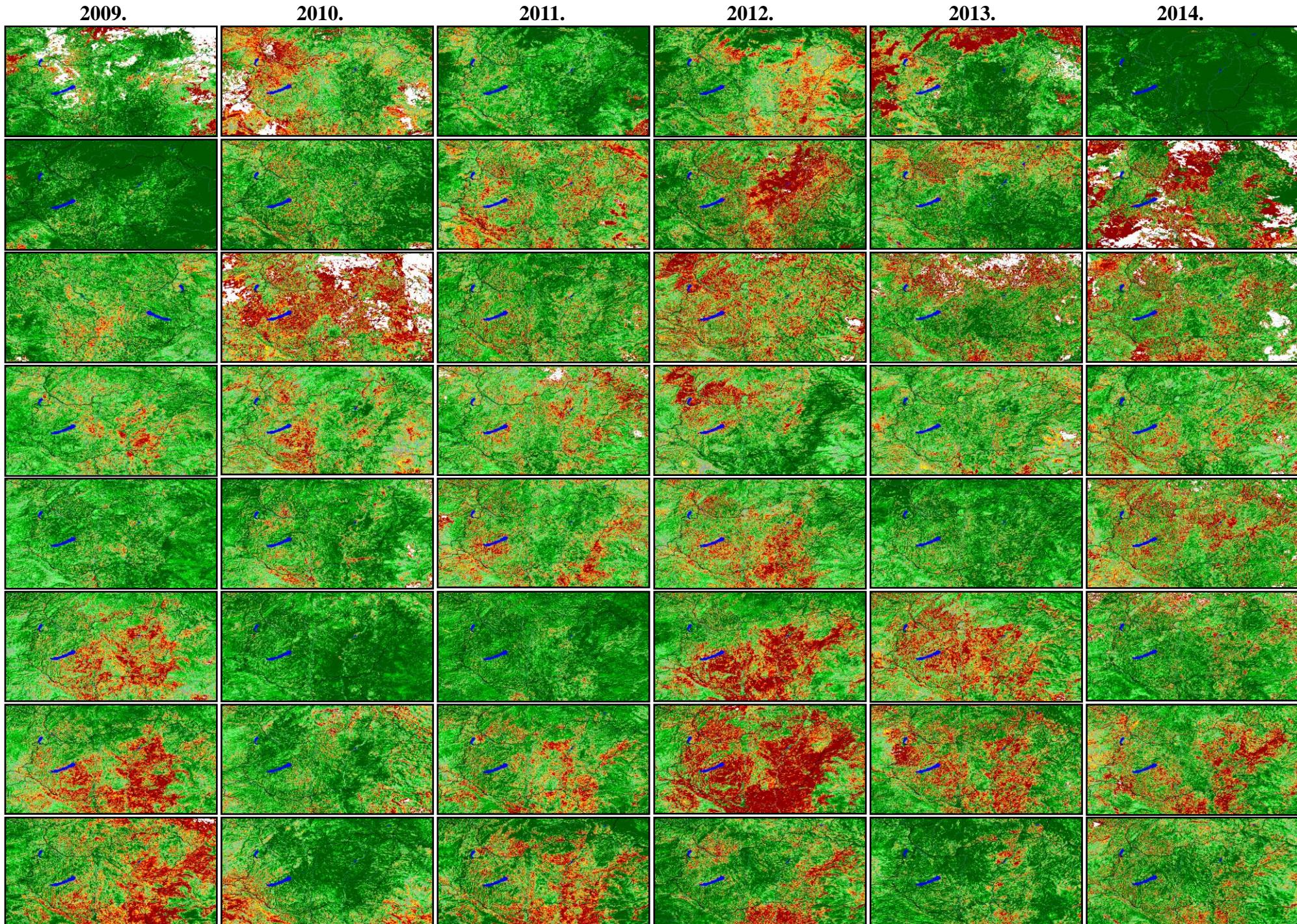
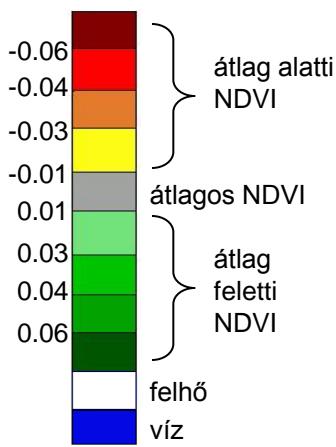

Objektív és szubjektív verifikáció radar és automata csapadékmérések alapján.

Növényzet megfigyelése

NOAA/AVHRR
NDVI
anomália
(OMSZ)

EumeTrain – online oktatóanyagok előállítása

EUMeTrain All Resources ePort User Manual Past Events SatCams MTC About Us Search

Meteorological Satellite Data Training

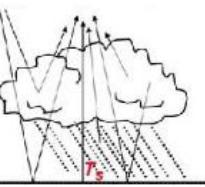
Explore resources, simulators, manuals and courses on how to efficiently use satellite data for meteorological applications

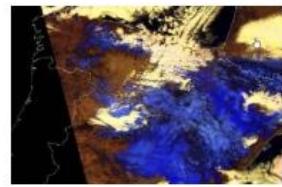
[GO TO RESOURCES](#) [GO TO PAST EVENTS](#)

LATEST NEWS

Event Week on Water Vapour Products
In December, from 12th to 15th, EUMeTrain is going to hold an event week on water vapour products and their use in the analysis of weather. You can follow [this link](#) to see the agenda and the abstracts of the presentations.
[Register yourself](#) [Read more](#)

LATEST PUBLICATIONS

Fundamentals of satellite precipitation estimation
The purpose of the lecture is to provide a necessarily brief overview of the basic physical principles underlying satellite precipitation estimation methods.
Categories: Webcast

Snow in Spain in January 2021 in VIIRS Cloud Phase RGB imagery
This case study treats snow detection with the Cloud Phase RGB.
Categories: Case Study

How small UAS can be used to investigate complex and turbulent flow structures in the Atmospheric Boundary Layer
Norman Wildmann presents a wind measurement technique based on the use of UAS, a.k.a. drones.
Categories: Webcast

The role of the wind in ballooning
Ab Maas talks about the challenges that wind presents in ballooning.
Categories: Webcast

[Find more Resources](#)

EPORT

TRAINING CALENDAR
Note: No Training Calendar entries match the criteria.

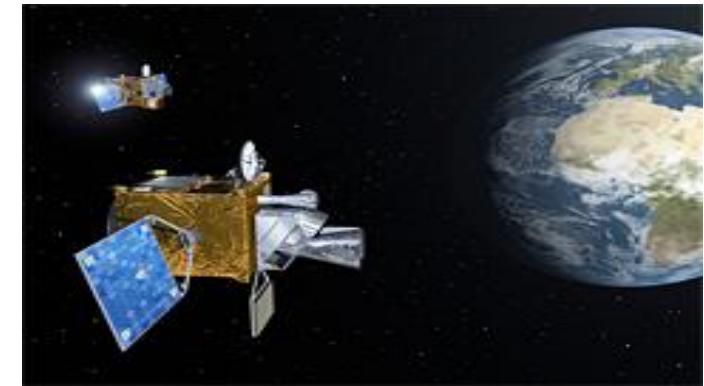
• www.eumetrain.org

- Esettanulmányok
- Oktató modulok
- Produktum leírások
- Előadások
- Event week
- Műhold képek értelmezését segítő anyagok
- Időjárás előrejelzési szimulátorok
- E-Port: aktuális és archív képek

A Harmadik Generációs METEOSAT (MTG) műholdak

Iker műhold: MTG-I + MTG-S

MTG-I : FCI + LI

MTG-S : IRS + UVN

FCI **Flexible Combined Imager**, leképező berendezés

LI **Lightning Imager**, villám leképezés (geoszinkron holdon még nincs)

IRS **Infrared Sounding mission**, infravörös szondázó berendezés (geoszinkron holdon új)

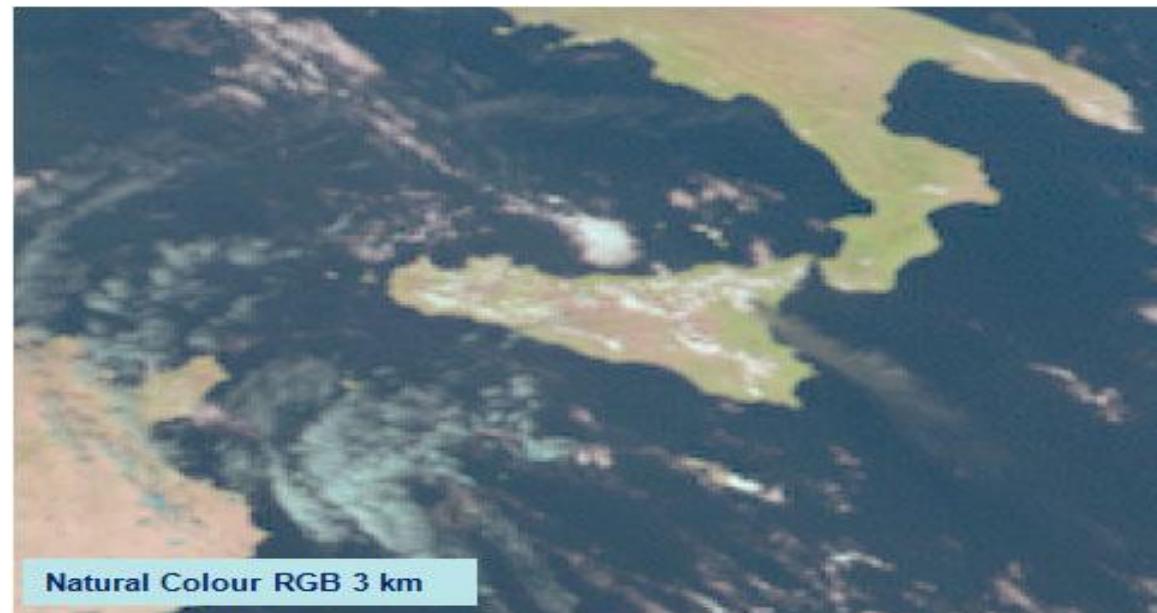
UVN **UV-VIS Sounding (UVS) mission** (geoszinkron holdon új)

Ultraibolya, látható és közeli infravörös tartományú szondázó

Új csatorna VIS0.4, VIS0.5 →

- Természetes színű kompozit kép
- Jobb aeroszol megfigyelés (főleg szárazföld felett) – vulkáni hamu, füst, porfelhő elkülönítés

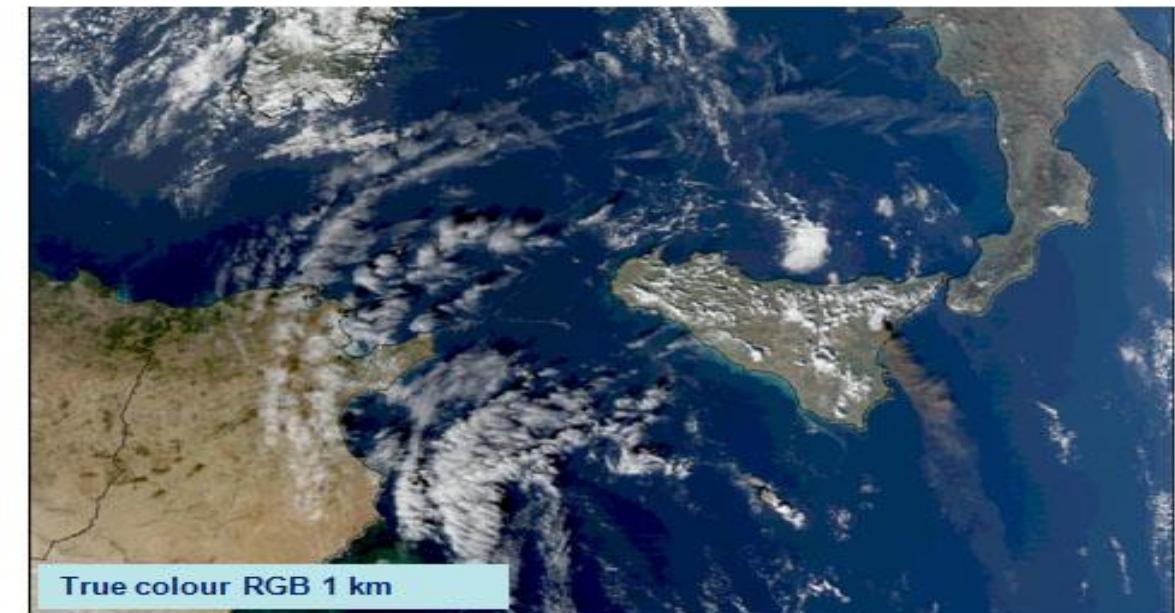
Vulkáni hamu detektálás

MSG SEVIRI

Majdnem természetes színű RGB
(NIR1.6, VIS0.8, VIS0.6)
2006. november 26, 12:15 UTC

MSG kép

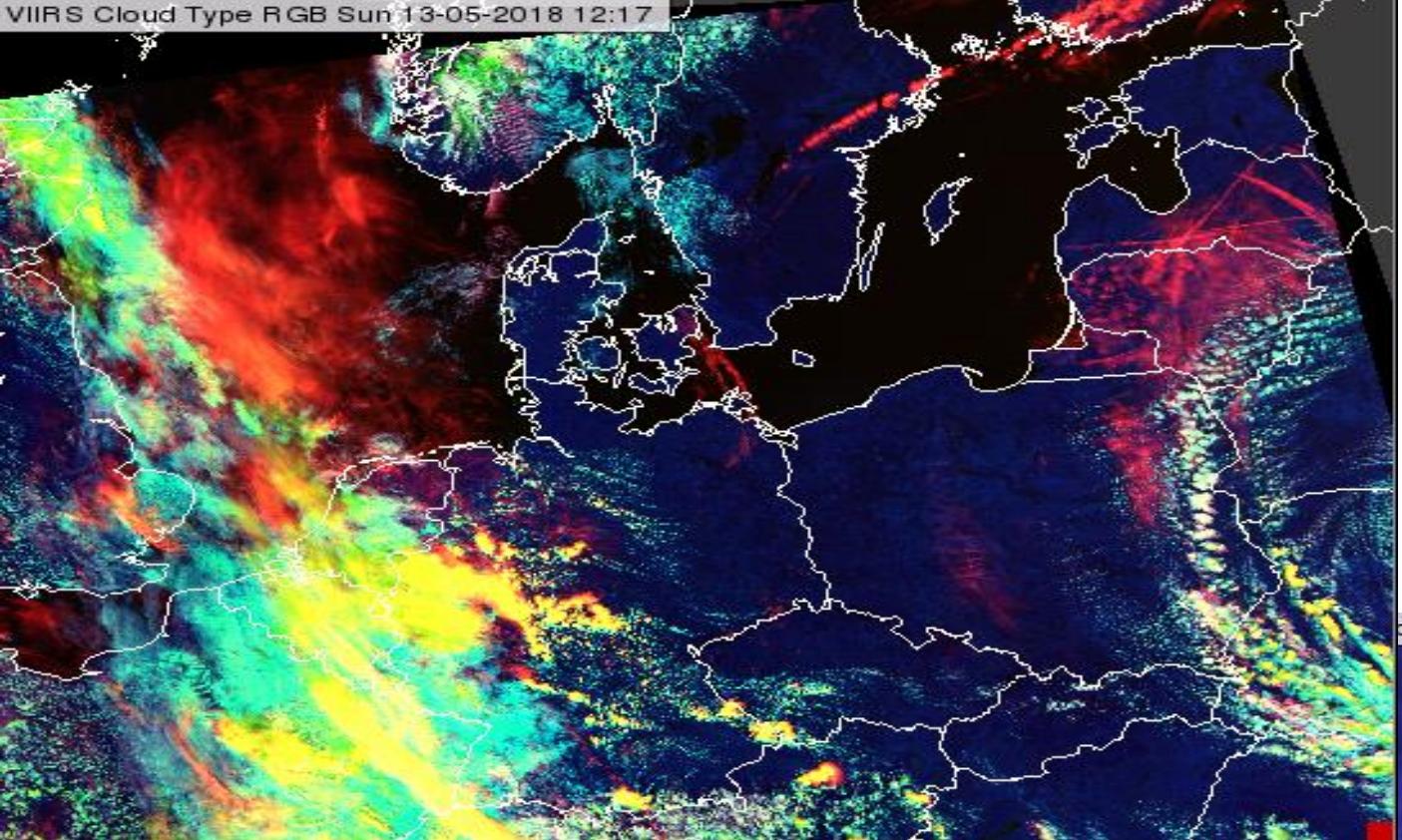
MODIS

Természetes színű RGB
(VIS0.6, **VIS0.5, VIS 0.4**)
2006. november 26. 12:20 UTC

MTG szimuláció

Más a felbontás, spektrálisan is más

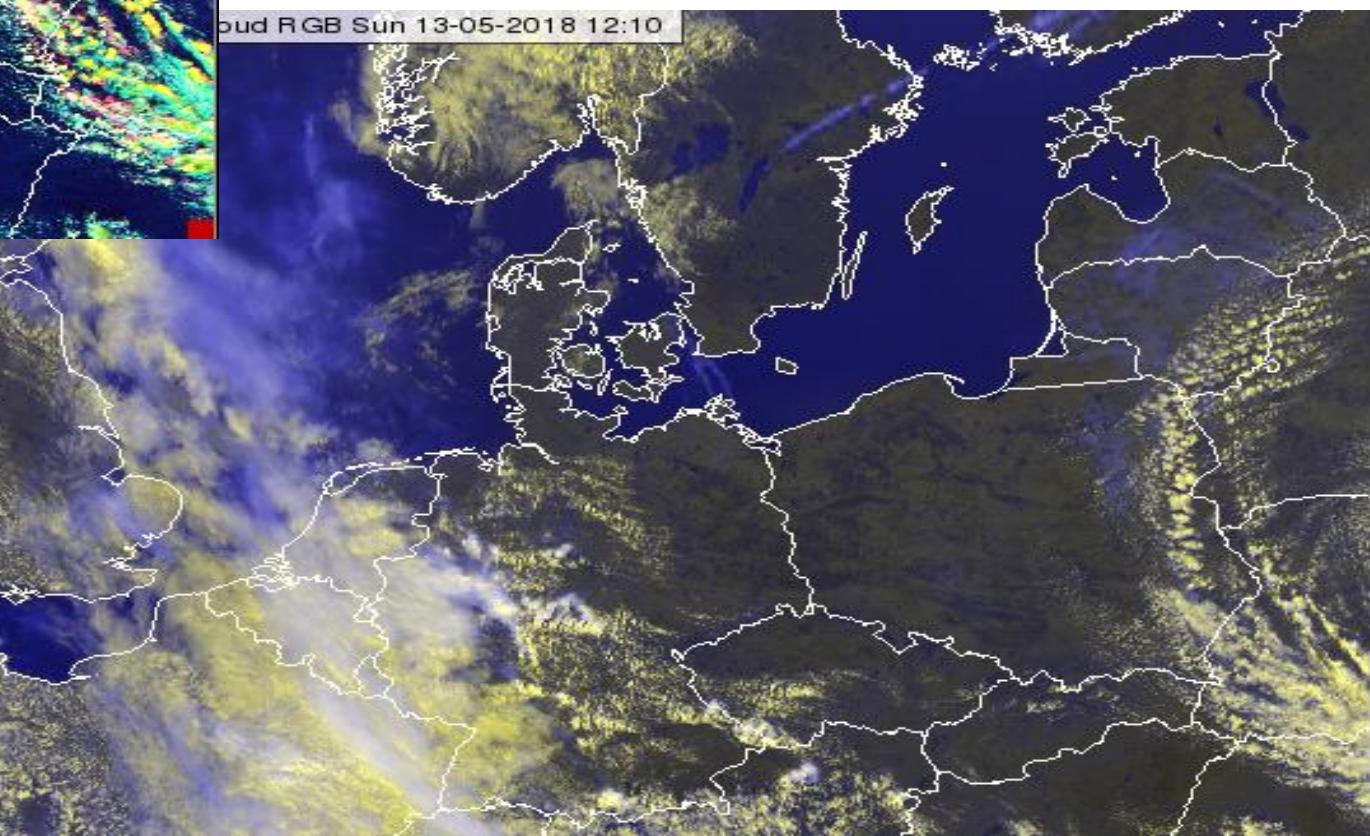
VIIRS Cloud Type RGB Sun 13-05-2018 12:17

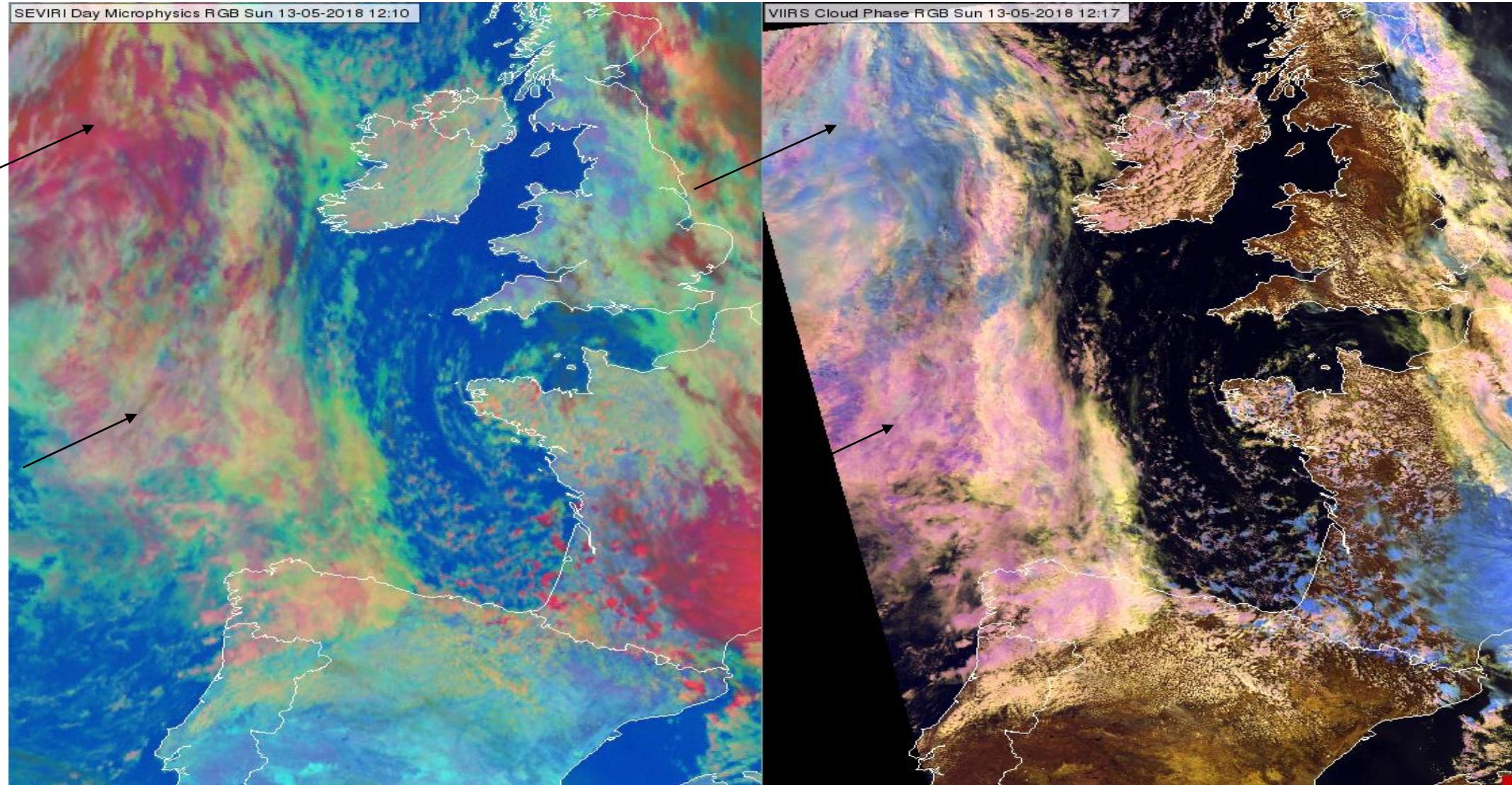
NPP VIIRS
Fehő Típus RGB
(**NIR1.38**, VIS0.67, NIR1.61)
2018. május 13. 12:17 UTC
MTG szimuláció

MSG SEVIRI
HRV Fehő RGB
(HRV, HRV, IR10.8)
2018. Május 13, 12:10 UTC

A NIR1.38 sáv használata javítani fogja a vékony cirrus felhők detektálását szárazföld és tenger felszín felett

A NIR2.25 sáv használata javítani fogja jég és vízfelhők elkülönítését

MSG SEVIRI

Nappali Mikrofizikai RGB
(VIS0.8, IR3.9refl, IR10.8)
2018. Május 13, 12:10 UTC

NPP VIIRS

Felhő Fázis RGB
(NIR1.61, **NIR2.25**, VIS0.47)
2018. május 13. 12:17 UTC

Köszönöm a figyelmet!

